20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԳՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 մահէ	6 մահէ	3 մահէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէքթուպէ 20 ղրուշտան

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՋՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان}   ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ   جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իլանի, ... սահիֆէ ... 5
... սահիֆէ 11ի 10ր. հա. » 3
Մէվատտը նաշիրյա տախի պէնտլէր ... ...

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ... ...
ՏԻԳՐԱՆ ԺԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւտիրի մէսուլ օլունմաճ.

ԻԽԹԱՐ

Թօյրա ապօնէլերիմիզտէն պազը զէվաթըն կազէթամըզ իտարէսինէ զիմմէթլէրի օլուպ, կազէթալարընը պիր սուրէթը մունթազամէտէ ախզ վէ գապուլ իթմէլէրի իսէ՛ մէզքիւր զիմմէթլէրինի պիր ան էվվէլ իտարէմիզէ իրսալ ու թէսվիյէ իթմէլէրինէ մուհթէվագգըֆ օլտըղըմըզ, իչպու ապօնէ պէտէլլէրինի սէրիան թէէտիյէյէ հիմմէթ իթմէլէրի՛ մուխաբէլէ չհիւմ թօյրա ապօնէլերիմիզէ բէճա ու իխթար օլընըր.

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊԻՒՏԺԷ

Տիւնքի Մուխպիրտէ օգունմըշ տըր.

«Պապը Ալիտէ իճթիմա իթմէքտէ օլան պիւտժէ գօմիսիօնընըն վարիտաթ վէ մէսարիֆաթը տէվլէթէ հասըլը մուվազէնէ էսասլարընը իսթիհսալ էյլէմէք իւզրէ պազը թէտապիրը մալիյէ իթթիխազ էյլէտիկի՛ սօն նիւսխալէրիմիզտէ պիլտիրմիշ իտիք.

«Թէտապիրը մէզքիւրէ ճիւմլէսինտէն օլմագ իւզրէ Տէրսաատէթի տէվաիրը ալիյէսի մէսարիֆաթընտա 100տէ 33 նիսպէթինտէ թէնզիլաթ իճրա, վէ գուտաա ավչըղըն տա վիլայաթը Շահանէ մէսարիֆաթընտան վուգու պուլաճագ թէնզիլաթ իլէ գարարլաշտըրըլմասընա գարար վէրիլմիշ իտի.

«Էն էվվէլ Օսմանլը կազէթալարը թարաֆընտան վէրիլմիշ օլան պու հավատիս՛ պազը թաահիրաթա մուհթաճ տըր.

«Էլեէվմ մէվճուտ օլան մէսալիը մուհիմմէնին պիրինճիլէրինտէն պուլունան պու մէսէլէ հազգընտա ալտըղըմըզ մալումաթը մէվսուգէյէ իսթինատէն պազը մուլահազաթ պէյան իտէրիզ.

«Մէսարիֆաթտա իճրա օլունան թէնզիլաթ՛ մէմուրին մաաշլարըյլա տէվաիրը հիւքիւմէթին մէսարիֆաթը ատիյէսինէ թէալլիւգ իթմէյէպ, Հարպիյէ, Պահրիյէ վէ Թօփխանէ Ամիրէ տաիրէլէրի մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէյէսինէ մունհասըր պուլունմագտա տըր.

«Պու գարար՛ պիւտժէ գօմիսիօնընըն կէչէն սէնէլէր պիւտժէլէրինճէ վուգու պուլան թէտգիգաթը սայէսինտէ նէթիճէսի օլարագ մէզքիւր պիւտժէլէրտէ կէօսթէրիլէն մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէնին քեամիլէն սարֆ օլունմամըշ օլտուղըն անլաշըլմասընտան նէշէթ իթմիշ տիր. Զաթէն Մալիյէ նէզարէթի տէ պու բարալարը վէրմէյօր իտի.

«Հարպիյէ վէ Պահրիյէ տաիրէլէրիլէ Թօփխանէ մուշիրիյէթի՛ էօթէտէն պէրու իթթիխազ էյլէմիշ օլտուգլարը ուսուլ մուճիպինճէ պիր սէնէ պիւտժէսինտէն սարֆ իտիլէմէյիպ տէ գալան մէպլաղլարը տիկէր սէնէնին պիւտժէսինէ կէչիրմէքտէ օլտուգլարընտան, պիւտժէլէրի՛ սէնէտէն սէնէյէ արթմագտա պուլունմըշ տըր.

«Պիւտժէ գօմիսիօնը թարաֆընտան վէրիլէն գարարը ախիր մուճիպինճէ, հիսապաթ պունտան պէօյլէ պու 3 տաիրէնին իհթիյաճաթը էսասընա պինա իտիլմէյէճէք, Մալիյէ նէզարէթինին անլարա վէրէպիլէճէյի մէպալիղին էսասընա պինա իտիլէճէք տիր.

«Պու ճիհէթ տահա զիյատէ մագուլ վէ մուվաֆըգ մալայահաթ օլտըղը շիւպհէսիզ տիր. Զիրա ֆէվգէլատէ թախսիսաթլար՛ Խազինէի ճէլիլէ վարիտաթընըն կիտտիկճէ թէզայիւտիլէ վէ խալտա ֆազլաի վարիտաթը թէրաքիւմի հալինտէ թէսվիյէ օլունապիլիր.»

ԳՕԼԷՐԱ

Տիւն տախի Հիճազտան գօլէրա վուգուաթընա տաիր հիչ պիր թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմէմիշ, վէ չու խապէրսիզլիք՛ իլլէթը մէզքիւրէնին քիւլլիյէն մունտէֆի օլտըղընա համլ իտիլմէքտէ պուլունմըշ տըր.

Անատօլունըն աճվալը սըհհիյէսի տախի պիր հալը խօշնուտիտէ օլտըղը վէ գօլէրա գուհուր իտէն մահալլէրտէ էլէճէվ պիր կէօնա վուգուաթ օլմատըղը՛ մուխթէլիֆ թարաֆլէր իլէ մահալլէրինտէն ալընան թէլէկրաֆլարտա պէյան օլունմըշ տըր.

* *

Տիւն Իսքէնտէրիյէտէն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Եէնիպուտան Թօրսինայա կէլէն հաճըլէրին աճվալը սըհհիյէլէրի խօյլնտա օլտըղը կիպի, մահալը մէզքիւրտէ գարանթինա պէքլէմէքտէ օլան պիլճումլէ հաճըլէրին աճվալը սըհհիյէլէրի՛ էյիլիկտէ պուլունմուշ տըր.

ՍԷԼԱՆԻՔ

ՀԱՐԻԳԸ ՄՈՒՏՀԻՇԻ

Սէլանիքտէն ալընան մալումաթը ախիրէյէ կէօրէ, հարիգը մէզքիւրտէ 1700 խանէ իլէ 3 սինավօն, 2 քիլիսէ վէ 3 խասթախանէ մուհթէրէգ օլմուշ տըր.

Հարիգզէտէկեան չատըրլարտա իգամէ իտիլմիշ, վէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան 8-10 ֆրան քիրալանարագ հարիգզէտէկեանա հէր կիւն էքմէք թէվզի իտիլմէքտէ պուլունմըշ տըր.

Հարիգզէտէկեանա ճէմը իանէ զըմնընտա չէհրը մէզքիւրտէ Պանգը Օսմանի շիւպէսինտէ շիւպէի մէզքիւրէ միւտիրի Մ. Հէնց, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, Ավուսթրիա վէ Իթալիա գօնսօլօսլարը վէ միւթէպէրանտէն Մ. Էտուար վէ Մ. Ալֆրէտ Ալլաթինի, Մ. Շարնօ վէ Մ. Սամուէլ Մօտիանօ վէ սաիրէտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր.

* *

Կէչէն ճումաա կիւնքի թարիխլէ Սէլանիքտէն եազըլան պիր մէքթուպտա տախի աթիտէքի ֆըգրա օգունմըշ տըր.

«Սէլանիք էհալիսի թարաֆընտան իանէ տէֆթէրլէրի աչըլարագ, տիւնքի բէնշէնպէհ կիւնիւ զարֆընտա 2000 լիրա գատար բարա թօփլանմըշ տըր. Իչպու իանէնին 4-5000 լիրայա պալիղ օլմասը իւմիտ օլունըյօր. Տիկէր ճիհէթտէն սիկօրթա գումբանեալարը աճէնթէլէրի թարաֆընտան իթթիխազ օլունան պիր գարար մուճիպինճէ, եանան սիկօրթալը էվլէր վէ էմլաք պէտէլաթընտան 100տէ 3 տէրէճէսինտէ պիր թէվգիֆաթ իճրա օլունարագ, պու բարա ֆուգարաի հարիգզէտէկեան իհթիյաճաթընա սարֆ օլունաճագ տըր քի, պունըն տա 6-7000 լիրա տէրէճէսինէ վարմասը իւմիտ օլունըր. Իանաթըն եէքիւնիւ 15-20000 լիրայա պալիղ օլապիլիր իսէ, սէֆալէթ վէ իհթիյաճըն պիր տէրէճէյէ գատար էօնիւ ալընապիլէճէք տիր.»

Պու կիւնքի Թ. Հաքիքաթ օգունմըշ տըր.

Ռում վէ Էրմէնի Բաթրիգխանէլէրինին միւսթէտիյաթը իւզէրինէ իմթիյազաթը գատիմէլէրինին թէտգիգի զըմնընտա Ալիյէ վէ Մէշահիր Նազըրը տէվլ. բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթլէրինտէ ճէլիլը Պաճըր Սէֆիր վալիսի էսպագ տէվլ. Սավֆէթ բաշա վէ Խարիճիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի միւսթէշարը Տաուտան էֆէնտի, Ցարութիւն բաշա վէ Պէյլիքճիի տիվանը հիւմայուն ախուֆ. Բարիֆ էֆ. վէ Մէշահիր միւտիրի սաապ. Զիվէր պէյ էֆ. հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլինէ իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Թաճտարի շէրէֆսէնուհ պույուրըլտըղը, վէ մէզքիւր գօմիսիօնըն՛ Ալիյէ վէ Մէշահիր նէզարէթը ճէլիլէսինտէ պու կիւն իճթիմա իտէրէք իֆաի վազիֆէյէ պէտ ու միւպաշէրէթ էյլէյէճէկի մալումաթը մէվսուգէմիզտէն պուլունմըշ տըր.

―――

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Իւսկիւտարտան Գըրըգլըյա վէ օրատան Պօլուլա գատար պիր շըմէնտօֆէր ինշասը իմթիյազընը թալէպ իտէն Իւսկիւտար միւթէսարրըֆը Պաշըր բաշա հազրէթլէրիյլէ Մ. Գօլաս ըն թագտիմ իթտիկլէրի մուգավէլէնամէ վէ շարթնամէ լայիհասը՛ պու քէրրէ պապ իրատէի Սէնիյէ թաստիգ պույուրըլմըշ, Մ. Գօլաս նամընա իթա պույուրըլաճագ իմթիյազ ֆէրմանընըն թանզիմի իչիւն Պապը Ալիյէ էվամիրը լազըմէ իթա պույուրըլմըշ տըր.

Խաթթը մէզքիւրըն Իւսկիւտարտան Գըրըգլըյա գատար օլան գըսմընըն ինշասը մէճպուրի, վէ Գըրըգլըտան Պօլուլա գատար օլան գըսմընըն ինշասը իխթիյարի օլաճագ տըր.

—Կէչէն ճումաա կիւնիւ պիր թապուր վէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ տախի Գատը քէօյ Նիզամիյէ գարագօլխանէսի միւրէթթէպաթընտան 120 քիչիլիք պիր պէօլիւք ասքէր իլէ սիւվարի 5ինճի ալայընըն 3ինճի պէօլիւկինին՛ լէվազըմը սէֆէրիյէսի համիլէն Հայտար բաշա շըմէնտօֆէրիյլէ Իզմիտէ սէվգ օլունտուգլարընը Մէ…ըտէն նագլէն տիւն եազմըշ իտիք.

Սէրասքէրըն պէյաննա կէօրէ, ասաքիրը մէրգումէ՛ Իզմիտտէ պազը ուֆագ թէֆէք գարըշըգլըգլար գուհուր իթմէսի իւզէրինէ սէվգ օլունմըշ տըր.

—Տիւնքի Սէրվէթտէ պիր վէճհը աթի օգունմըշ տըր.

«Քիւրտ միւթէպէրանընտան Պէտըրխան բաշանըն մախտումլարընըն թէվգիֆի մասթէսի հազգընտա ալտըղըմըզ մալումաթը ախիրէյէ կէօրէ, մումայիլէյհին մախտումլարընտան եալընըզ 3 նէֆէրի բօլիսին նէզարէթի թահթընտա պուլունտուգտա իքէն, պիր վագըթտան պէրու գայպ օլմըշլար վէ պու քէրրէ Էրզրումտա տէյիլ, Թրապիզօնտա թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր.»

—Ախիրէն Կիրիտ վիլայէթի միւշավիրլիկինէ թային պույուրըլան Ծօրճի բաշա հազրէթլէրի՛ տիւն Կիրիտէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր.

—Գօտօս Ռում բաթրիգլիկի գայմագամլըղընա ինթիխապ օլունան իքի զաթտան պիրինին թաստիգի իչիւն, քէյֆիյէթ՛ ուսուլէն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ օլունմըշ տըր.

—Ծարօնտա Եօզօճամա լիմանընտա տէմիր աթմըշ օլան Էրթօղրուլ ֆըրգաթինը հիւմայունը ֆիլիգալարըյլա օրատաքի Ինկիլթէրա, Ալէմանիա վէ Ծարօնիա սէֆայինը հարպիյէսի ֆիլիգալարը պէյնինտէ պիր եարըշ թէրթիպ վէ իճրա օլունմըշ, վէ պունլարտան 5 չիֆթէ ֆիլիգա եարըշընտա ֆըրգաթինը հիւմայուն ֆիլիգասընըն 1ինճի, Ինկիլիզ ֆիլիգասընըն 2ինճի, վէ Ծարօն ֆիլիգասընըն 3իւնճիւ կէլտիքլէրի, վէ իքի չիֆթէ եանի 4 քիւրէքլի քիլը եարըշընտա «5 քիւրէքլի» պիր Ինկիլիզ քիլըքընըն 1ինճի, վէ Էրթօղրուլ քիլըքընըն 2ինճի, վէ Ծարօն քիլըքընըն 3իւնճիւ կէլտիքլէրի՛ ֆըրգաթինը հիւմայուն մէզքիւր գումանտանլըղընտան վարիտ օլան պիր մէքթուպտա պէյան ու իշար գըլընմըշ տըր.

—Տիւն ազչամ Մագրի քէօյիւնտէ Զէյթինլիք նամ մահալտէ աչըլմըշ վէ եազմուրտան տօլմուշ օլան պիր քիրէճ գույուսընա՛ Թէրլիքճի էսնաֆընտան Բուրէմ աղանըն 5 եաշընտա չօճուղը տիւշէրէք վէֆաթ իթմիշ տիր.

—Բէտիգուլէ խարիճինտէ քեաին Էրմէնի վէ Ռում խասթախանէլէրինտէ վէֆաթ իտէնլէրին՛ խանէլէրի ճիվարընտաքի քիլիսէլէրտէն պիրինէ կէօթիւրիւլիւպ իճրայի այինի իտիլմէք իւզրէ գալէ գաբուլարընտան տախիլը չէհրէ կէչիրիլմէսի հասապէլ մէվսիմ ճայիզ օլմայաճաղընտան, վէ նէ կիպի իլլէթտէն վէֆաթ իթտիկի պիլինմէյէնքէ չէհրէ իտխալի ուլյամայաճաղընտան վէ իչին ճիհէթը սըհհիյէյէ աիտիյէթի օլտուղընտան, իճապը հալին իճրասը հազգընտա գօմիսիօնը մախսուսը գարարըյլա Տախիլիյէ նէզարէթինտէն Սըհհիյէ նէզարէթիլէ սաիր իճապ իտէնլէրէ իճրայի թէպլիղաթ պույուրուլմըշ տըր.

—Իտարէի Մախսուսէնին սէր աճէնթէսի Պէյլէրճեան Մկրտիչ էֆ.՛ Գարատէնիզ սէվահիլինտէ պուլունան Իտարէի Մախսուսէ աճէնթէխանէլէրինի թէֆթիշ, վէ Իտարէի Մախսուսէնին թէվսիի վարիտաթը վէ թէրագգըյաթը իչիւն լիւզում կէօրիւլէն թամիմաթը իթա էյլէտիքտէն սօնրա, էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ մուվասալէթ իթմիշ տիր.

—Եագընտա Իթալիա սէֆարէթընտա թէպտիլաթ վուգու պուլաճաղը, վէ ախիրէն ալտըղը էմրը մախսուս իւզէրինէ Ռոմայա ազիմէթ իտէն չէհրիմիզ Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պլանըն Բարիզ վէ եա Մատրիտ սէֆարէթինէ թային օլունաճաղը րիվայէթ օլունըր.

—Իրան սէֆարէթ միւսթէշարը Ծէվատ Խան՛ տիւն Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթինէ ազիմէթ իթմիշ, վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Իրան պէյնինտէ ագտ օլունան բօսթա մուգավէլէնամէսինէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նազըրը Հասան Ալի էֆ. հազրէթլէրիյլէ միւսթէշարը մումայիլէյհ թարաֆընտան վազը իմզա իտիլմիշ տիր.

—Ախիրէն եաղան եաղմուրլարտան Պէօյիւք Ատատա տախի պազը խասարաթ վուգու պուլմըշ, Կարուֆալիէ նամ մահալտէ պազը քիւչիւք խանէլէրի սու պասմըշ, վէ պազը պէօյիւք խանէլէր տախի ազ չօգ խասարատիտէ օլմըշլար տըր. Այ Տիմիթրի ճիվարընտա կէօլլէր հասըլ օլուպ, պազըլարը սու պասմըշ, վէ սօգագլար գում իլէ տօլմըշ տըր. Տիկէր ատալարտա տախի պու խուսուստա պազը խասարաթ վուգուա կէլմիշ տիր.

—Ախիրէն Սթրանճա ճիվարընտա Բազարճըգտա քիւչաթ խուրմըշ օլան բանտալըը պիր գաչ կիւն էվվէլ պիր թագըմ հայտուտլար պասարագ, պիր թիւճճարը տաղա աչըրմըշ օլտուգլարընտան, էչգըյայի մէրգումէնին սէրիան տէրթ ու թէնքիլի զըմնընտա Զապթիյէ նէզարէթինտէն մահալլինէ էվամիրը շէտիտէ իթա գըլընմըշ տըր.

—Էմնիյէթ Սանտըղը ազալըղընըն քեամիլէն իսթիֆա իտէրէք, իսթիֆանամէլէրինի տիւն Թիճարէթ նազըրը Բաքի բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմիշլէր տիր.

Մէզքիւր Սանտըգ իտարէսինէ չու արալըգ պազը նիզամսըզլըգլար վուգուա կէլմէքտէ օլտըղը կազէթալարտա րիվայէթ իտիլմէքտէ օլտըղընտան, ազայի մումայիլէյհիմին իսթիֆալարը՛ պու հալտէն նէշէթ իթմիշ օլմասը միւհթէմէլ տիր.

—Բարիզտէ մուգիմ պուլունան Խրիսթագի Զօղրաֆօս էֆ.՛ Բէնտիք հարիգզէտէկեանը իչիւն 500 ֆր. իանէ կէօնտէրմիշ տիր.

—Կէչէն կէճէ Շէրէֆ Բէ… վարօշունըն թամիրինտէ չալըշան ամէլէտէն պիր Իսլամ՛ կիւվէրթէտէն սիւթինայա տիւշէրէք պաշը վէ եիւզիւ էզիլիպ վէֆաթ իթմիշ տիր.

—Էյուպտա Թօգմագ Թէքէ գապուսու թանընտա էվվէլքի կիւն պիր մէզարճը թարաֆընտան պաշ վէ կէօքսիւ վէ աղզընտան եարալը պիր ինսան նաշը կէօրիւլէրէք զապըթայա խապէր վէրիլմիշ, վէ իճրայի մուայէնէտէ մէրգումըն Թէրսանէ ամէլէսինտէն Սիվասլը Մէհմէտ օլտըղը անլաշըլմըշ, վէ ճէպինտէն 110 ղըշ. իլէ 1 մէքթուպ, 1 չագը վէ 1 թապագա գուհուր իթմիշ տիր. Իչին պիր ճինայէթ մի եօգսա թէլէֆը նէ՞ֆս մի օլտըղը անլաշըլմագ իւզրէ թահգիգաթա իպթիտար օլունմըշ տըր.

—Պէյօղլընտա Գալէտէ գուլլուղընտա պիր խանէտէ սաքին Վարվարա նամընտա Եունանլը պիր գատըն՛ էվինէ մէզքիւր խանէնին պիր օտասընտա սաքին Մարիգա նամ գատըն իլէ միւնազաա իտիպ, մէզպուրէնին էլինի պըչագըլա տարպ վէ ճէրհ իթմիշ օլմաղլա, մէրգումէ Վարվարա հազգընտա զապթիյէճէ մուամէլէի լազըմէնին իճրասը թէշէպպիւս օլունմըշ տըր.

—Նավէրանը Շահանէտէն գայմագամ Թալաթ պէյէ Իմթիյազ Նիշանընըն ալթուն միտալեասը իհսան պույուրըլմըշ տըր.

—Մուսուլ վիլայէթինին րէսմի կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, ախիրէն պիրի Քէրքիւքտէ վէ տիկէրի Քէօյսանճագ ճիվարընտա Պէրպէր նամ գարիյէտէ Հօմնա էշգըյասըյլա ժանտարմալար պէյնինտէ իքի միւսատէմէ վուգուա կէլմիշ տիր. Իքի միւսատէմէտէ, Հօմնալըլար՛ րէիսլէրի Մահմուտ Եօմէրին թէլէֆ օլմասը իւզէրինէ 3 գաթըլ թէրք իտէրէք ֆիրար իթմիշլէր տիր. Իքինճի միւսատէմէ պիր սաաթտան զիյատէ սիւրիւպ, 80 նէֆէրտէն իպարէթ օլան էշգըյատան 1ի գաթըլ վէ 3իւ ճէրհ իտիլմիշ, վէ պագըյէսը՛ 20 գատար գաթըլը վէ 1 Մարթինի թիւֆէնկի թէրք իտէրէք ֆիրար էյլէմիշլէր տիր. Իչպու միւսատէմէլէրտէ ասքէրտէն նէ մագթուլ վէ նէ տէ մէճրուհ վուգու պուլմամըշ տըր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գօնսթանթինօփլ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

Սօֆիա 7 աղուստ.

Մէպուսան ինթիխապաթը ումումիյէսինին նէժան պիթմիւմլէ նէթայիճը մալիւմէսի՛ հիւքիւմէթէ միւսաիտ պուլունըյօր. Մ. Սթամպուլօֆ՛ Սօֆիա, Թըրնօվա, Ֆիլիպէ, Եէնի Զաղրա վէ Վիտինտէ ինթիխապ օլունմըշ տըր. Վիւքէլատէն Մ. Թօնչէֆ՛ Սօֆիա, Ռուսճուգ վէ Գաբրօվատա, վէ եինէ վիւքէլատան Մ. Ժիվգօֆ՛ Սօֆիա, Թըրնօվա, Վարնա վէ Տօպրիճատէ ինթիխապ օլունմըշլար տըր.

Վիւքէլայի սապըգատան Մ. Կրէգօֆ՛ Էսկի Զաղրատա ինթիխապ օլունմըշ տըր. Քէզալիք վիւքէլայի սապըգատան հիւքիւմէթ նամզէտլէրի պուլունան Մ. Զիլօֆ, Մ. Սթրանսքի վէ Մ. Սալապաշէֆ տախի ինթիխապ օլունմըշլար տըր.

Շիմտիյէ գատար մուխալիֆ ֆըրգայէ մէնսուպ մէպուսլար ինթիխապ իթմիշ օլան Բլէվնա իլէ տիկէր պիր խայլի մահալլէրտէ պու քէրրէ հիւքիւմէթ նամզէտլէրի ինթիխապ օլունմուշլար տըր.

Հիչ պիր թարաֆտա ասայիշ ու ինթիզամը խալէլ կէլմէմիշ տիր.

Պիր չօգ մահալլէրտէ պէօյիւք շէնլիքլէր վուգու պուլուպ, Սօֆիատա նէթայիճը ինթիխապաթ մալիւմ օլունճա, ինթիխապճըլար՛ էօնլէրինտէն պիր պանտօ մուզիգա եիւրիւմէքտէ օլտըղը հալտէ, կիտիպ Մ. Սթամպուլօֆա պիր նիւմայիշը թէպրիքքեարանէ իճրա իթմիշլէր տիր. Պունտան մաատա մումայիլէյհ րէիսը վիւքէլա՛ էյալէթլէրտէն տախի պիր խայլի թէպրիք թէլէկրաֆլարը ախզ իթմիշ տիր.

Սօֆիա 8 աղուստ.

Սօպրանիէ մէճլիսինին ճէման 295 մէպուսը պուլունըպ, բազար կիւնքի ինթիխապաթտան սօնրա մէճլիսը մէզքիւր՛ 260 հիւքիւմէթ թարաֆտարը օլան մէպուսանտան, վէ 35 մուխալիֆ ֆըրգայա մէնսուպ մէպուսանտան իպարէթ պուլունմըշ տըր.

Կէչէն Սօպրանիէ մէճլիսինտէ իսէ մուխալիֆ ֆըրգայա մէնսուպ 90 մէպուս պուլունտըղընտան, կէչէն բազար կիւնքի ինթիխապաթ նէթիճէսի հիւքիւմէթ իչիւն պիր մուզաֆֆէրիյէթը ազիմէ տիմէք տիր.

Կրավէնշթէյն 8 աղուստ.

Տիւն ազչամքի զիյաֆէթտէ իմպէրաթօր Կիյօմ իտարէի քէլամ իտէրէք, տօնանմայը մէտհ ու սէնա իթմիշ, վէ վաթանըն սէլամէթ վէ շան ու շէրէֆի իչիւն տօնանմանըն՛ տէրէճէսիզ իթտիկի վազիֆէի նազիքէյի թէմամըյլա իֆա իտէճէքինէ գանաաթը թամմէսի օլտուղընը պէյան էյլէմիշ տիր.

Ամիրալ Կոլց՛ իմպէրաթօրա պէյանը թէշէքքիւր իթմէքլէ պէրապէր, լէտէլհաճէ տօնանմայը տայիմա հազըր վէ միւհէյյա պուլունաճագլարընը իմպէրաթօրը միւշարէյլէյհէ թէմին էյլէմիշ տիր.

Բարիզ 8 աղուստ.

Ժիւլ Պլ… կազէթասը՛ «Թուլիս տիւ Պօլանժիզմ» րիսալէսինին մուէլլիֆի պէյ չէհրինտէ հագարէթամիզ պիր պէյանի նէշր էյլէմիշ օլտուղընտան, մուէլլիֆը մումայիլէյհ Մ. Մէրմէյօ՛ Ժիւլ Պլ… մուհարրիրի Մ. Լա Պրիւէր իլէ տուէլլօ իթմիշ, վէ Մ. Լա Պրիւէր գօլընտան խաֆիֆճէ եարալանմըշ տըր.

Վիէննա 8 աղուստ.

Տիւն սապահտան պէրու Թունա նէհրինին սուլարը էնմէքտէ օլուպ, լաքին Փրաթէր սէյրանկեահընա սու պասմըշ օլտուղընտան, սօն պահար ատ եարըշլարը վուգու պուլմայաճագ տըր.

Բէթէրսպուրկ 8 աղուստ.

Իմպէրաթօր իլէ իմպէրաթօրիչա վէ վէլիահտ վէ կրանտուքեսա Քսէնիա վէ կրանտուգ Վլատիմիր՛ Վօլինի էյալէթինտէ Գօվնօ նամ մահալտէ վուգու պուլաճագ պէօյիւք ասքէրի մանօվրալարտա հազըր պուլունմագ իւզրէ օ թարաֆա հարէքէթ իթմիշլէր տիր. Կրանտուգ Նիգօլա իլէ կրանտուգ Միշէլ վէ բրէնս տը Լէօխթէնպէրկ վէ բրէնս տ'Օլտէնպուրկ զաթէն օրատա պուլունմագտա տըրլար.

Գօվնօ մանօվրալարընտա իքի գօլ օրտու էհզար իտիլէճէք իճրայի մուհարէպէ իտէճէքլէր տիր. Ժէնէրալ Տրագօմիրօֆըն գումանտասը թահթընտա պուլունան Վօլինի գօլ օրտուսընտա 93 բիյատէ թապուրը, 72 սիւվարի պէօլիւկի վէ 216 գըթա թօփ, վէ Ժէնէրալ Կուրգօնըն գումանտասը թահթընտա պուլունան գօլ Լիւպլին գօլ օրտուսընտա 98 բիյատէ թապուրը, 72 սիւվարի պէօլիւկի վէ 240 գըթա թօփ պուլունաճագ տըր.

Կրանտուգ Նիգօլա Նիգօլայէվիչ՛ հաքէմլիք մէմուրիյէթինի իֆա իտէճէք տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ. Ավագ. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին իսթիֆասը մէսէլէսինէ տաիր ճումաա կիւնքի Միլլէթ Մէճլիսը ումումիսի թարաֆընտան վէրիլէն գարարը Մայր Դիւան պու քէրրէ Բաթրիգը միւշարէյլէյհ հազրէթլէրինէ թէպլիղ իթմիշ տիր.

——

Բաթրիգ. վէքիլի Ասլանեան Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ՛ նամիզաճլըգ սէպէպիլէ Բաթրիգխանէյէ կէլէմէտիկինտէն, րուհանի մումայիլէյհին արզուսը մուճիպինճէ, Արշարունի Գեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետ՛ վէքէալէթտէն մէմուրիյէթը մէզքիւրէյի իֆա իթմէքտէ տիր.

——

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, Իւսկիւտար սէքէնէսինտէն Գուրտեան Կարապետ աղա՛ պիր վասիյէթ մէօճէպինճէ տօլայը պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ Բաթրիգխանէ աղէյհինտէ իգամէի տավա իթմիշ իտի.

Սէքիզ կիւն ագտէմ վէֆաթ իթմիշ օլան մումայիլէյհ Կարապետ աղա՛ պէրհայաթ իքէն էմլաքընը Իւսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէսինէ վասիյէթ իթմիշ օլուպ, լաքին մուախխարէն էմլաքը մէզքիւրէյի Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ վէ քիթապլարընը տախի Գալաթա Ազգ. Մատենադարանընա վասիյէթ իթմիշ օլմագլա, Բաթրիգխանէ՛ պու քէրրէ քիլիսէի մէզքիւր Թաղ. խորհուրդընա պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, զիքր օլունան քիթապլարը Մատենադարան իտարէսինէ թէսլիմ, վէ պիր ճէտվէլինի տէ Բաթրիգխանէյէ իրսալ իթմէսինի էմր ու իշար էյլէմիշ տիր.

ԻԼԱՆ

Թ. Ն. Մուրատեան վէ պիրատէրլէր գումբանեասընըն Կիւմիշեան խանընտա վագը մաղազալարընը պու տէֆա Սթամպօլտա Զագմագճըլար եօգուշընտա Պէօյիւք Եէնի խանըն ալթգաթընտա քեաին 36վէ37 վէ 38 նումէրօլար իլէ մուրագգամ օտալարա նագլ էյլէմիշ օլտուգլարընտան, մէքթուպ, սիփարիշ վէ մուամէլաթը սաիրէնին պունտան պէօյլէ մահալը մէզքիւրէ իրսալ վէ հավալէ պույուրըլմալարը իչիւն տօսթլարընա խասսէթէն իլան իտէրլէր.

1890 օգոստ. 27   3—1

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Բարիզտէ Թապ օլընան Մ-բէն կա զէթասընըն մուխպիրի՝ Պուլկարիս թանա տաիր բրէնս Ֆէրտինանտըն մայէթ մէմուրլարընտան պիրիլէ վուգու պուլան միւքալէմէսինի մէնսուպ օլտըղը կազէթայա իշար էյլէմիշ տիր․

Մէմուրը մումաիլէյհ հօնաի միւլագաթթա շէօյլէ տէմիշ տիր․

«Իլեէմ Պուլկարիսթանտա Սօֆրանիյէ մէճլիսի իչիւն ինթիխապաթ իճրա խուլմէքտէ օլտըղընտան, հիւքիւմէթ թարաֆտարլարը՝ ինթիխապաթտա գազանաճագլարընը թէէմին խտէրիմ․

«Պուլկարիսթան հիւքիւմէթը հազըրեսինէ խասիմ օլան պաշը կազէթալար՝ Մ․ Սթամպուլօֆըն մէվգըի սարսըլտըղընը նէշր իթմիշլէր իսէ տէ, պունըն ասլ ու էսասը օլմայըպ, մումաիլէյհին մէվգըի՝ հէր վագթտան զիյատէ չիմտի միւհքէմ տիր․

«Մուխալիֆ ֆըրգա թարաֆտարանը՝ Մ․ Րատօսլավօֆըն րիյասէթի թահթընտա իճթիմա իթմիշլէր իսէ տէ, պու իճթիմանըն պէօյլէ պիր էհէմմիյէթի եօգ տըր․

«Րէիսը վիւքէլա Մ․ Սթամպուլօֆ՝ ղայէթ քին սագլայան պիր ատամ օլտըղընտան, էվվէլճէ տօսթ իքէն մուխալիֆ քէնտիսինտէն այրըլմըշ օլանլար ալէյհինտէ եէնի իթիչմանլարընտան զիյատէ պուղզ ու ատավէթ իզհար իթմէքտէ տիր․ Մ․ Րատօսլավօֆ իսէ պունլարըն պիրինճիլէրինտէն մաատուտ տըր․

«Մ․ Թաթիչէֆ՝ ֆըրգայի մուխալիֆէնին էն գուվվէթլիսի քէնտի թարաֆտարլարը օլտըղընը տէրմէյան իթմէքտէ իսէ տէ, պունըն ասլ ու էսասը եօգ տըր․ Զաթէն մուխալիֆ օլան Թագըմ՝ հէր տիւրլիւ նուֆուզ վէ գուվվէթլէրինի ղայպ իթմիշ օլտըգլարընտան, պունլարըն էն գուվվէթլիսի Մ․ Զանգօֆ թարաֆտարլարը տըր․ Մահզա Զանգօֆ թարաֆտարլարը՝ հիւքիւմէթը հազըրէ իչիւն հիչ պիր հէօնա մուխաթարայը միւսթէլզիմ օլամազլար․

Մուխպիր․—Մաամաֆի կազէթաճը Մ․ Թաթիչէֆտէն պահս խտիյօրտըրզ, պու ատամըն Րուսիա իլէ Պուլկարիսթան արասընտա պիր իթիլաֆ հուսուլինէ տաիր տէրմէյան էյլէմէքտէ օլտըղը էֆքեար հագգընտաքի միւթալէաթընըզ նէ՞ տիր․

Պուլկար մէմուրը․—Շիմտի Պուլկարիսթանա կէլէն պաշը Րուսլար՝ հագգլարընտա էհալի ֆէվգէլատէ իհթիրամ կէօսթէրմէզ իսէ, հիտտէթ խտիյօրլար․ Շայէտ սաիր էճնէպիլէր կիպի Րուսլար հագգընտա տախի հիւրմէթը մախսուսէ իպրազ օլունուր իսէ, հէման պունտա պիր մանա վէրիպ, Պուլկարլարըն Րուսիա տէվլէթինէ արզը տէխալէթ ու ինզըլյամ ֆիքրինտէ օլտըգլարընը տէօրթ թարաֆա իշաէ խտիյօրլար․ Պու իսէ պիր պէօյլէ խաթա տըր․ չիւնքի չայէտ Րուսիա իլէ Պուլկարիսթան արասընտա պիր եագընլըգ հասըլ օլուր իսէ, էն էվվէլ Մ․ Սթամպուլօֆ հէյէթը վիւքէլա րիյասէթինի վէ չիմտիքի իթիպար վէ մէվգըինի ղայպ խտէճէկինտէն, մումաիլէյհին հիչ պիր վագթտա Րուսիա իլէ իթիլաֆ թարաֆտարը օլամաճաղը տէրքեար տըր․ Պունտան պաշգա Պուլկարլար՝ չիմտիքի հալ վէ մէվգիիլէրինտէն բէք զիյատէ մէմնուն օլուպ, չայէտ Րուսիա իլէ պիր մուահէտէի իթթիֆագիյէ ագտ խտիլէճէք օլուր իսէ, Պուլկարլարըն Բէթէրսպուրկ գապինէսի թարաֆընտան վէրիլէճէք էմրլէրի գապուլէ մէճպուր օլաճագլարը աշիքեար պուլընտըղընտան, Պուլկարլարըն պէօյլէ պիր էմր ալթընտա եաշամաղը գապուլ իթմէյէճէքլէրի պէտիհի տիր․ Խուլասա, Պուլկարիսթան էլեէմ 4 պէօյլէ տէվլէթին հիմայէսինէ մազհար օլտըղընտան, հիչ պիր վագթտա Պուլկար հիւքիւմէթի մուխաթարա իչինտէ պուլընմայաճագ տըր․ Պինաէնալէյհ հիչ պիր չէյտէն գօրգուսը օլմայըպ, նէթիճէի հալէ ինթիզարէն Թէրագգըյաթը մատտիյէ վէ մանէվիյէսիյէ իշթիղալ խտէճէք տիր․

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Կոլ-- կազէթասընըն գավլինճէ, գօնթ հէրպէրթ տը Պիզմարգ՝ բէտէրի բրէնս Պիզմարգըն՝ Ֆրանսանըն Նիս չէհրինտէ հէր տիւրլիւ նիւմայիշտէն ազատէ օլարագ իգամէթ խտուպ խտէմէյէճէկինի անլամագ իւզրէ գարիպտէ Բարիզէ կիտէճէք իմիշ․

Պէրլինտէն Թ-նա եազըլտըղընա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ բրէնս Պիզմարգ արասընտա պիր եագընլըգ հուսուլէ կէթիրմէք իչիւն տէֆաթլէ թէշէպպիւսէր վուգու պուլտըղը վէ հիչ տէյիլ իսէ բրէնսը միւշարէլէյհին թավրը մուխալէֆէթքեարանէսինտէն ֆէրագաթ կէլմէսինէ սայ ու ղայրէթ օլընտըղը ախիրէն րիվայէթ օլընմըշ իսէ տէ, պու պապտէ ալընան մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, իմբէրաթօր՝ Բօգտամտա էսնաի իգամէթինտէ բրէնսը միւշարէլէյհին մախտումը գօնթ հէրպէրթ Պիզմարգը նէզտինէ ճէլպ խտուպ անընլա ուզուն միւտտէթ միւլագաթ վէ միւզաքէրէ էյլէմիշ տիր․

Իշպու միւլագաթ՝ խաֆի թութուլմուշ իսէ տէ, մէնպաը մէվսուգտան ալընան մալիւմաթա կէօրէ, գօնթ հէրպէրթ Պիզմարգ՝ բէտէրինին բէք չօգ միւլագաթլար իճրա իթմէսինտէն տօլայը պէյանը թէէսսիւֆ խտէրէք, արթըգ մէզքիւր միւլագաթլարա խիթամ վէրմէք իչիւն էլինտէն կէլէնի տիրիղ իթմէմէյի իմբէրաթօրա վաատ իթմիշ տիր․

Իմբէրաթօր տախի՝ բրէնս Պիզմարգըն հէր նէվի զայլէլէրտէն ազատէ օլմասընա սարֆը ղայրէթ իթմէքտէ օլուպ, հաթթա գօնթ տ՛Արնիմ խանէտանը՝ իմբէրաթօրըն արզուսընա թէվֆիգէ հարէքէթլէ, բրէնսը միւշարէլէյհին ալէյհինտէ օլարագ գօնթ հարրի սավաշընը եէնիտէն րուչէթ իթտիրմէք թասավվուրլարընտան ֆէրագաթ կէլմիշ տիր․

Պէրլինտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիյեօմ՝ եագընտա 91 եաշընա գատէմ նիհատէ օլաճագ օլան մարէշալ Մօլթքէյէ օ միւնասէպէթլէ Սէտան տուգասընը ինվանը վէրմէք նիյէթինտէ իմիշ․

Վիէննատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրը՝ Սիլեզիատա Ալէման օրտուսը թարաֆընտան իճրա օլընաճագ պէօյլէք մանօվրալարտա հազըր պուլընմագ իւզրէ ալաֆր․ սեպտեմբերին 14իւնճիւ կիւնիւ օլ թարաֆա հարէքէթ խտէճէք, վէ խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի տախի բէֆագաթընտա պուլընաճագ տըր․

Ալէմանիա պաշ վէքիլի ժէնէրալ Գաբրիվի տախի իմբէրաթօր Կիյեօմ իլէ պէրապէր մէզքիւր մանօվրալարտա հազըր պուլընմագ իւզրէ Սիլեզիայա կիտիպ, պաշ վէքալէթ մագամընա թային օլընմասընտան պէրու իլք տէֆա օլարագ Ավսթրիա իմբէրաթօրը վէ խարիճիյէ նազըրը իլէ միւլագաթ խտէճէք տիր․

Լօնտրատա նէշր օլընան Թ-մ-ս կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ինկիլթէրա վէլիահտը բրէնս տը Կալ՝ րուխսաթը մախսուսէ ախզ իտիլմէքսիզին էճնէպի պիր տէվլէթ թարաֆընտան նիշան գապուլ իթմէյի մէն իտէն նիզամնամէի մախսուսըն ֆէսխ ու իլղասը իչիւն վալիտէսի գրալիչանըն րիզասընը թահսիլէ չալըշմըշ իսէ տէ, գրալիչա՝ եալընըզ աճրայի մէմուրինի իլէ հիւքիւմէթ մէմուրլարընա մախսուս օլան մէզքիւր նիզամնամէնին ֆէսխիյլէ թատիլինէ մուվաֆագաթ իթմէմիշ տիր․

Համպուրկտան ալաֆր․ սեպտեմբեր 3 թարիխլիյէ քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բրէնս տը Կալ՝ Համպուրկտա բրէնս Պիզմարգ իլէ միւլագաթ իթմիշտէն սօնրա Ինկիլթէրայա ավտէթ էյլէմիշ տիր․

Ավսթրիա մալիյէ նազըրը Մ․ Գալայ՝ Պօսնա վէ Հէրսէքտէ ասքէրիտէն վալի պուլընտըրմագ ուսուլինին լաղվըյլա, էլեէմ վալի պուլընան ժէնէրալ տ՛Աբէլին եէրինէ միւլքիյէտէն պիր զաթըն վալի նասպ օլընմասընը Ավսթրիա հիւքիւմէթինէ թէքլիֆ իթմիշ տիր․

Սօֆիատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Շարգի Րումէլի իլէ Պուլկարիսթանըն պիրլէշմէլէրինին եէվմը սէնէվիսի օլան սեպտեմբերին 6/18ինճի կիւնիւ Սօֆիատա հազըր պուլունմագ իւզրէ պիրճօգ մէպուսլար մէմլէքէթին վիլայէթ վէ բուճաքլարընտան տավէթ վուգու պուլմուշ տըր․

Նեվեօրք Վէլթ- կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Բէթէրսպուրկտա Սլավ ճէմիյէթը խայրիյէսի՝ Գարատաղլըլարա վէ սաիր աֆէթզէտէ Սլավլարա իանէ ճէմ իթմէքտէ օլան գօմիթէյէ պու քէրրէ տախի 60414 րուպլի իմտատ վէ իթեալ էյլէմիշ տիր․

ԱՒՍԹՐԻԱՏԱ ՍՈՒ ԹՕՒՂԵԱՆԼԱՐԸ

Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ թարիխլէ Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, միւթէմատիյէն եաղան եաղմուրլարըն քէսրէթինտէն Պօհէմիատա վէ Աշաղը վէ Եօգարի Ավսթրիատա զուհուրա կէլէն սու թուղեանլարընըն մուճիպ օլտըղը խասարաթ թախմին օլընամայաճագ տարաճա քիւլլիյէթլի տիր․

Բրակ չէհրինին պիր գըսմընը սու գաբլամըշ տըր․ Պիւթիւն թէաթրօլար թաթիլ իթմիշ տիր․ Կէչէն չարչէնպիհ կէճէսի Թօբլար աթըլարագ թուղեան թէհլիքէսինին արթտըղը էհալիյէ խապէր վէրիլմիշ տիր․ Գօրօչին նամ պէօյլէք հավուզլարըն թաշմասընտան էնտիշէ խտիլմէքտէ տիր․ Էկէր մէզքիւր հավուզլար թուղեան խտէճէք օլուր իսէ, չէհրին իչինտէ իգամէթ իթմէք հագիգաթէն բէք թէհլիքէլի օլաճագ տըր․

Գարլսպէրուէքտէ քէօյին պիր պէօյլէք քէօբրիւսի սու ալըպ կէօթիւրմիւշ, վէ պու էսնատէ նուֆուսճա թէլէֆաթ օլմուշ տըր․

Բրակտա նէշր օլընան Պօհէմ- կազէթասընըն մաթպաասընա սու տօլտըղը ճիհէթլէ, մէզքիւր կազէթա նէշր իտիլէմէմիշ տըր․

Վիէննա ճիհէթինտէ տախի Թունա նէհրի միւթէմատիյէն եիւքսէլմէքտէ տիր․ Բրաժէր նամ սէյրանկեահըն պիր գըսմընը սուլար իսթիլա իթմիշ տիր․ Բօսթա վէ եօլճը գայըգլարը վէ Թունատա իշլէյէն վափօրլար՝ թաթիլէ մէճպուր օլմըշլար տըր․

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շիրքէթի» ունվանը իլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա նումրօ 3 մաղազատա էմլաքա աիտ պիր մուսլահաթ, կիւզար օտասը Թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզքիւր մաղազատա էմլաքա աիտ քեաֆֆէի մուամէլէ՝ չէրիքլէրը միւթէֆէքքիրէ իւզրէ իճրա օլունուր․ Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ աքչէ իգրազ ու իսթիգրազը, վէ էմլաք վէ արազի պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիլէրինին աիտ օլտըղը տաիրէյէ Թէէտիյէսի, ֆէրաղ վէ էմլաքը միւգուֆէնին Թէվլիթ ինթիգալը, վէ նիհայէթ էմլաքըն տէվիրը պէլէտիյէճէ պիլճիւմլէ խուսուսաթընըն Թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընաճաղը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իճրա խտիլէճէյի իլան օլունուր․

ՓԸՐԱՆՔ
ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԳՐԷՍ

Վ․ Ս․ Հազարապետեան Լփ․ նին պու քէրրէ Ֆրանսայա վուգու պուլան սէյահաթը էսնասընտա մէշհուտաթ վէ Թէէսսիւրաթը վագըասընը տաիր գալէմէ ալտըղը պիր մէգալէ տիր․

«Մինկրէլի» օգոստոս 11 երեկոյ․— Ցխուր է բաժանումը․ անբացատրելի անձկութիւն մը կը սեղմէ սիրտդ ի տես այն ազգականաց և բարեկամացդ որք յուղարկ գալով քեզ մինչև շոգենաւ, կը մեկնին տամուկ աչօք փոխանակելով վերջին հրաժեշտի համբոյրքն․

Ժամն 5 է ըստ Եւրոպացւոց, հասած է մեկնման վայրկեանն, յաղթանդամ շոգենաւն կը շարժի, կը մեկնինք վերջին հրաժեշտ տալով գեղածիծաղն Վօսփորի․ վերնայարկըն եմ տեսնելու համար անյայտացումն հորիզոնի վերայ Գատըքէօյն, արդէն անդ են տօքթ․ Նազարեան ծովային փոխ հազարապետ որ կ'երթայ ի Բարիզ վիրաբուժական մասնագիտութեամբ զբաղելու, Թօգաթլեան էֆ․ որ կ'ուղեւորի ի Մարսիլիա առևտրական գործով, Աղեքսանդրեան էֆ․ որ կը դիմէ ի Բարիզ ուսանող բժշկութեան, Փափազեան էֆ․ որ Բարիզու ուղեգծով կը մեկնի ի Մանչէսդէր, Թագւորեան էֆ․ ուղեկից ընդ մեզ ի Բարիզ․ Անակնկալս ֆրանսական շոգենաւու մը մէջ հաւաքուած այդ հայ երիտասարդաց շատերն թէև անծանօթ միմեանց, սակայն իսկոյն մտերմութիւն կը հաստատուի, հաճելի խօսակցութեանց մէջ բաժանման տրտմութիւն և յոյզք որք նկարուած էին իւրաքանչիւր դիմաց վերայ՝ առ տակաւ տակաւ կը փարատին․

Զուարթ է երեկոյեան սեղանն, սեղանակից է մեզ ֆրանսական օբերէթի խմբին պետ Բլօտիուս որ փայլ մ'եւս կը յաւելու սեղանին իւր կատակաբան խօսակցութեամբ և նրբիմաստ բացատրութեամբք, գինին առատ եւս առաւել կը զուարթացնէ սեղանն․

Յետ ճաշու կ'ելնեմք ի վերնայարկըն, հեշտիւ զեփիւռն կը հովահարէ մեր դէմքն, լուսինն՝ դշխոյն գիշերոյ կը փայլի անդ ի վերայ երկնակամարին, պարզ և յստակ է գիշերն, ծովն հանդարտ կը ցոլացնէ լուսնոյ ճառագայթքն իբր հայելի մեծատարած, գմայլելի և վեհ է տեսարանն, յափշտակուած կը խորասուզիմ խոկմանց և մտածմանց մէջ․

Կ'ոմթամիմ, միայնակ եմ, թափուր է վերնայարկի ճեմելավայրն, մեքենայից շառաչն միայն գիշերուան խոր լռութիւնն կը խանգարէ, յառաջացած է ժամն, կ'իջնեմ խուցս հանգչելու․

⁂

Օգոստոս 12 առաւօտ․—Հիանալի է Տարտանէլ․ Արեգակն արեւելակողմեան կանաչազեղ բլրոց ետեւէն կը բարձրանայ վեհապանծ, երկու եզերաց վրայ ուրեք ուրեք կը տեսնես Օսմանեան հզօր ամրութիւնք, որք կիշխեն նեղուցին վերայ, կը յառաջանանք միշտ, կը թողունք Տարտանէլ և կը խորասուզինք Արշիպեղագոսի մէջ, ծովն կսկսի ալեկոծիլ, փոքրիկ ալիք կուգան ծեծել յաղթանդամ շոգենաւուն կողերն, և փշրուելով յետս յետս կընկրկին, կը պարզուին առագաստք և նաւն թափ առած գոգցես կը ճեղքէ կոհակներն և փրփրացեալ ջուրց մէջէն կը սահի հսկայապանծ․

⁂

13 օգոստոս երեկոյ․—Յունական ջուրց մէջ եմք աջ կողմն ունենալով Յունական ցամաքն, աւաղ թէ չպիտի հանդիպինք Բիրէ և հետեւաբար պիտի զրկուիմ միակ բաղձանքէս, չի պիտի տեսնեմ Ակրօբոլիս, արդարեւ ինչ յուզիչ բան անձի մը համար, տեսանել չքնուածք որք զննութենէ խոյսին, Ակրօբոլիս Յունական հին քաղաքակրթութիւնն կը յիշեցնէ քեզ որոյ չքնուածոց իւրաքանչիւր քար իւր պատմութիւնն ունի անտարակոյս, կը յարգեմ հնութիւնն, ի՞ ո՞ք կարող է անարգել, անարգել հնութիւնքն անարգել է պատմութիւնն, անարգել է մարդկութիւնն և անտարակոյս այն անձն որ կանարգէ պատմութիւնն, կանարգէ մարդկութիւնն, չէ արժանի անշուշտ իւր ճակտին վրայ կրելոյ իմացականութեան պսակն․

Ահա գլուխ Մաթաբանն որու մօտէն կանցնիմք․ ծովն հիանալի է, ախորժանօք կը ճաշենք, միշտ զուարթ է սեղանն․

⁂

14 գշ․ յետ ճաշու․—Լիւածով կընթանամք բոլորաձեւ է հորիզոնն ուր կը շփոխի ծովն երկնից հետ և մենք կեդրոնն․

Արեւմտեան կողմն մութ և թուխ է, առագաստք կամփոփուին, մատալոտ փոթորիկի մը նախապատրաստական զգուշութեանց կը ձեռնարկուի, կամփոփուի ծածկոյթք վերնայարկին, լուսամուտ պատուհանք կը փակին ամրապինդ, ծովն զմեզ անհանգիստ պիտի ընէ, ամեն դիմաց վերայ մտահոգութիւն կը նշմարուի․

Փոթորիկն կը պայթի, ամեհի և փրփրադէզ ալեաց վերայ խաղալիք մ'է ահագին շոգենաւն, հազիւ կարող կը լինիմ իջնել խուցս, ալիք շոգենաւուն վրայէն անցնելով կուգան ծեծել վերնայարկի լուսամուտ պատուհանքն, զգայազիրկ կիյնամ անկողնոյս վերայ, ծովախտ կը տանջէ զիս․

⁂

Աչերս կը բանամ, ծովն մասամբ հանդարտած է 12 ժամ անընդհատ ալեկոծութենէ վերջ, վեր կելնեմ, ալեաց աւերներն կը տեսնեմ աստ անդ․

Իտալիոյ հարաւային ցամաքն կը զերիմք, հողմն սաստիկ է, տակաւ-

(62)

ՁԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ՁԷՎՃԷ

ՄՈՒՍԷԼԼԻՖԻ
ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

18

ՍԷՎԻՆՃ ՎԷ ՔԷՏԷՐ

Լէօնթին Տիւբրէ՝ Մ․ տը Գարմէյլէ ճէվապէն աթիտէքի մէքթուպը եազտը․

«Գօրմիէ քէօշկիւնտէ Միւսիւ Արման Գարմէյլէ,

«Պու քէրրէ նաիլ օլտըղընըզ սաատէթտէն տօլայը մէմնունըմ, վէ պունը պանա լիւտֆէն իպլաղ իթմէկ թէնէզզիւլ իթմէնիզտէն տօլայը թէշէքքիւր խտէրիմ,

«Պիր չօճուգ․ իչթէ սիզ իլէ մատամ տը Գարմէյլ տէ չէտիտէն պունը արզու խտիյօր իտինիզ․ չիմտի արթըգ հիչ պիր էքսիքինիզ եօգ, հէր չէյէ մալիքսինիզ․ պու տիւնեատա արզու խտէճէք արթըգ հիչ պիր չէյինիզ գալմատը․

«Նէ տէրէճէ մէմնուն վէ մահզուզ օլտըղընըզը պիլիրիմ վէ անսամիմիւլ գալպ իշպու մէսէրրէթ ու իպթիհաճընըզա իշթիրաք էյլէրիմ․

«Ճէնապը Հագգ՝ սիզին վէ մատամ տը Գարմէյլին չօգտան պէրու քէնտիսինտէն նիյազ իթտիկինիզ չէյի նիհայէթ պախշ ու իհսան պույուրմուշ օլտըղընտան, տիմէք Ալլահ սիզի սէվիյօր․

«Նէնի տօղան չօճուղա Թուլ միւտտէթ էօմիւրլէր իհսան պույուրսուլամասընը Թէմէննի վէ նիյազ խտէրիմ․

«Թանէնիզին մէսէրրէթի, մէլայքը օլաճագ օլան սէվկիլի զըզըճըզագընըզը սէվէճէքսինիզ․

«Շիմտի արթըգ պէնի պիւսպիւթիւն ունութմագ՝ վաճիպէի զիմմէթինիզ տիր․ արթըգ եալընըզ մատամ տը Գարմէյլ իլէ գըզընըզը տուշիւնէճէքսինիզ․

«Արթըգ պանա մէքթուպ եազմայաճագսընըզ․

«Պէն տայմա սիզի տիւշիւնէճէյիմ․ վէ Մ․ տը Գարմէյլի տիւշիւնէրէք էվլատըմը գուճագլայաճաղըմ․

«Պիր գաչ սէնէյէ գատար պու չօճուգ պէօյիւյիւնճէ պանա հօյլէ սուալլէր իրատ խտէճէք տիր քի, պունլարա ճէվապ վէրմէք իչիւն չօգ միւշքիլաթ չէքէճէյիմ․ Լաքին պապասընըն իսմինի ասլա քէնտիսինէ սէօյլէմէյէճէյիմ․ Պունընլա պէրապէր իսթէրիմ քի, պէօյիւյիւպ ատամ օլտըղընտա, քէնտի բէտէրի մէճհուլէ իչիւն գալպինտէ էսէր միննէթտարի վէ րիայէթ պուլընսուն․

«Հիսսիյաթը րիայէթքեարանէ վէ տօսթանէմէ իթիգատընըզ պէրքեմալ օլսուն,

Ճարիյէնիզ

«ԼԷՕՆԹԻՆ ՏԻՒԲՐԷ»

Մ․ տը Գարմէյլ պու մէքթուպը գարըսընա օգուտտու․

Օգույունճա պիթիրինճէ Էլէն՝ մէքթուպը գօճասընա վէրիպ տուշիւնճէլի տալտը․

Արման․— Էյ նա՞սըլ․

Էլէն․— Օգուտուըմ, տօսթըմ․

Արման․— Էյ պիր չէյ սէօյլէմէզմիսի՞ն․

Էլէն․— Նէ՞ սէօյլէյիմ, բէք կիւզէլ վէ եօլընտա եազըլմըշ պիր մէքթուպ տըր․ Մատմազէլ Լէօնթին Տիւբրէ հագիգաթէն ատի պիր գարը տէյիլ տիր․ արթըգ սէնին քէնտիսինէ մէքթուպ եազմայաճաղընը սէօյլէյօր․

Արման․— Էվէթ, եազմայաճաղըմ․

Էլէն․— Քէնտիսինի ունութաճագսըն․

Արման․— Էվէթ, ունութաճաղըմ․

Էլէն․— Էյ չօճուղը՞նը․

Արման․— Անըն խուսուսընտա հագգընտա եիւրէյիմ բէք րահաթ տըր․ պէն պօյլէ էսէ իթմէյէճէյիմ տիր․ Լէօնթին քէզալիք պունը տախի պէյան խտիյօր քի, պէն չիմտի արթըգ եալընըզ սէնի վէ գըզըմըզը տուշիւնէճէյիմ․

Էլէն․— Պագալըմ նա՞սըլ օլաճագ․

Արատան իւչ հաֆթա միւրուր իթտի․

Գօրմիէտէն հարէքէթ օլընմագ իւզրէ պուլընըյօր իտի․

Միւսթաճէլ պիր մէքթուպ վիւրուտ խտուպ, պունտա Մ․ տը Գարմէյլ Թրուայա չաղըրըլըյօր իտի․

Մատամ Գասոր օն պէշ կիւնտէն պէրու Բարիզէ ավտէթ իթմիշ իտի․

Մէրգումէ էպէ գատըն «–Մատամ տը Գարմէյլ իչիւն արթըգ հիչ պիր Թէհլիքէ գալմատըղընտան, պէնիմ պուրատա տուրմագլըղըմա արթըգ հիչ պիր լիւզում եօգ տըր–» տէմիշ վէ միւֆարէգաթ էյլէմիշ իտի․

Գալմագ իչիւն մէրգումէյէ հիչ զօր իթմէմէյիպ, մատամ տը Գարմէյլ սօուգ պիր Թարզտա մատամ Գասորա «–Ուղուրլար օլսուն, մատամ–» տէմիշ իտի քի, պունըն մանասը «–Ումարըմ քի արթըգ պիր տահա պիրպիրիմիզի կէօրմէյէճէյիզ–» տիմէք օլույօր իտի․

Մատամ Գասոր պու ֆիքրի անլատը․

Լաքին մէրգումէնին մատամ տը Գարմէյլտէն միւննէթտարլըգ Թալէպ իթմէյէ պիր կէօնա հագգը եօգ իտի․ քէնտիսինէ զանի զանի իւճրէթ վէրիլմիշ օլմագլա, արթըգ հիչ պիր մաթլուպը գալմամըշ իտի․

Թրուատա մատամ տը Գարմէյլ սագըզը վէճհիլէ իմրարը էօմր իթմէյէ պաշլայըպ, լաքին ապրիլ այընտա պաղը տօսթլարընը գապուլ իթմէյէ պաշլատը․

Բէք չօգ ատամ Թէլաշլըքիւ իթտի, հէլէ մատմազէլ տը Նանժի պիւսպիւթիւն տուշարը իսթիղրապ օլտու․

Բէօթիւն ֆիքիրլի օլան պու եաշլը գըզ՝ չօգ գըզըլըյօր իտի․

Քէնտիսի նիֆագ Թօխումը սաչմըշ իքէն, անլէր միւէսսիր օլմամըշլար իտի․ Արման իլէ Էլէն՝ աշգ ու մուհապպէթլէրինին իլք զամանլարը կիպի եէքտիկէրլէրինի սէվիյօրլար իտի․

Հէր քէս կիպի մատմազէլ Արթէմիզ տը Նանժի տախի Գարիգաթօրըն բէտէրի օլտըղընը պիլիյօր, վէ Մ․ տը Գարմէյլին չօճուղա կէօսթէրտիկի չէֆգաթէ նազարէն մէրգումէնին սահիհէն բէտէրի օլտըղը անլաշըլըյօր իտի․

(Տէվ-մը)

ւին անհանգիստ կը զգամ զիս, կէջնեմ խուցս, 3-4 ժամէն այն է գիշերուան 8-9 ըստ Եւրոպացւոց պիտի անցնինք Մէսինայի նեղուցէն։

∴

16 եւ. առաւօտ—Ցամա՛ք ցամա՛ք, Թերեւս Քօլոմպոսի մարդիկ այնչափ ցնծութեամբ չբացագանչեցին ծո՛վ ծո՛վ որքան մենք ի տես ցամաքի Մէսինայի նեղուցէն անդին 36 ժամէ ի վեր կընթանանք լիածով առանց ցամաքի։

Էլպա կըսէ նաւապետն ի տես ցամաքին, Էլպա՛ կը բացագանչեն շատեր, և կը լաեն, պլուցեալ դիտելով կղզին, Էլպա, այն կղզին ուր աքսորեցաւ ամենէ մեծ մարդն Նաբոլէոն. ուր վեհ և մաայլ դէմքն կը պատկերացնեմ աչացս առաջ, իւր կեանքի մանրամասնութիւնք կ'անցնին յաջորդաբար երեւակայութեանս առջեւէն. սքանչելի՛ է կղզին։

Կը թողունք Էլպա մեր յետսակողմն և կը յառաջանանք։

∴

16 եւ. երեկոյ.— Գորսիքայի հիւսիսային հաանուն գլխէն կ'անցնինք, ծովն յուզեալ թէև, սակայն կ'ելնենք վերնայարկն, անդ են նոյնպէս ամբողջ ճանապարհորդ-ք և ուհիք, ֆրանսական եռագոյն սիրուն դրօշն կը պարզուի մեծ կայմին վրայ և կողջունեմք առաջին նուագ ֆրանսական հողն։

18 ժամէն կը հասնինք Մարսիլիայ։

Վ. Ս. Հաղարաբետեան

ԻԶՄԻՐ

Ժամանակէ մ'ի վեր Ճէրիտէի Շարգիյէի պատ. ընթերցողներն մեծ հաճոյքով կը կարդան յարգոյ Քերովբէ էֆ. Լեմոնճեանի մտաց ծնունդն եղող մի քանի երկասիրութիւններն, որոնց իւրաքանչիւրն մէն մի գրաւականներ են հեղինակին ունեցած վիպասանական տաղանդին ու հրմտութեան։

Թէև անձամբ չենք ճանչնար Լէմոնճեան էֆ.ն, սակայն բաղդն ունենալով ընթեռնլու Երկ-Բոտոբոն ու Կոյրին հրամանատարն, Բէճէն Մէրէրէ ևայլք, ծանօթացանք նորա հոգւոյն ու սրտին։

Հայ գրագէտներն ընդհանրապէս քաջալերութենէ զուրկ մնացած են. այս անուրանալի ճշմարտութիւն մ'է. Թերեւս ունենայինք ու ունինք Վիքթոր Հիւկոներն ու Տիւմաներն գերազանցող վիպասաններ ու գրագէտներ, Միւսէէ մը և Լամարթինէ մը խիստ բարձր բանաստեղծներ, սակայն քանի որ կը պակսին մեկենասներ, քանի որ հայ գրագէտն հասարակ արհեստաւորէ մը շատ աւելի թշուառ վիճակ մ'ունի, մեր իմացականք գալթ ի գալթ կը բարձրանայ, մեր գրականութիւնը շատ ուշ կը ճոխանայ։

Խել մը անձնաւորութիւններ կը ճանչենք որք գրագիտական ասպարիզին յարած ու շատ ձանձրացած են, վհատութեամբ պաշարեալ ուրիշ պարապմանց ձեռնամուխ եղած են։ Մենք կարդալով Քերովբէ էֆ.ի գրութիւններն, կը տեսնենք որ նա Եւրոպացի մեծ վիպասաններու հաւասար, կը գրէ այնպիսի պատմութիւններ, որք՝ կրնան մեծ ծառայութիւններ մատուցանել Ազգին, նորա վերջերս հայ լեզուաւ հեղինակած մի քանի վէպերն առաքինութեան, պարկեշտութեան, ճշմարիտ սիրոյ, ընկերսիրութեան գեղեցիկ օրինակներ կը տան ընթերցողին, յարգելի հեղինակին երկասիրութեանց մէջ կը նշմարուի իր վառ երեւակայութիւնն ու ընտիր ճաշակը. Նորա պարզ ոճին ներքև կայ վսեմութիւն մը, այնպիսի դիւթական զօրութիւն մը որ միշտ կը հրապուրէ ընթերցողն։

Քերովբէ էֆ. արդարև մեծ քաջալերութեան ու շնորհակալութեան արժանի է. իր գրական գործունէութեան վերայ մեր գաղափարն յայտնելու ժամանակ, աւելորդ չենք սեպեր խնդրել Մեծ. էֆ. էն որ՝ եթէ կարելի է պահ մը եւս իր ուշադրութիւնը դարձնէ մեր Ազգի կենաց վերայ, գրէ հայ կեանքէն. անտարակոյս ենք թէ, վիպասանն աւելի հեշտ ու գողորիկ կերպիւ պիտի նկարագրէ իր Ազգի կեանքն և անշուշտ ենք թէ պիտի ունենայ առատ նիւթ, գրելու համար։

Կը յուսանք թէ Մեծ. Լէմոնճեան էֆ. որ ժամանակէ մ'ի վեր յարատեւաբար գրական զբաղումներով կը պարապի, ուշադրութիւն պիտի դարձնէ մեր խնդրարկին ու պիտի հաճի պահ մ'ալ հայկական կեանքէն իր վիպասանութեանց նիւթ ընտրել։

* * *

Զմիւռնիա 18 օգոստ. 1890

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 13 դեկտ. 1888

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօվն,

Սըֆաթը բէսմիյէմ հասէպիյէ սիզին քիրէճ վէ սօտա իբօֆօսֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը Թէճրիւպէ էթմէկէ վէսիլէյապ օլամամագտա իսէմ տէ, սաիր ամբլպլա Թարաֆընտան վագը օլան Թէճրիւպէլէրտէն վէ քէզա պիզիմ խաստախանէլէրիմիզտէ պագը աթըպպայա իճրա իթտիրակիմ Թէճրիւպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, սիզին մէզքիւր Թէրթիպինիզ խասթալար Թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա, վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէնն Թըպպըն իչպու Թէրթիպաթէ կէօրմիւշ օլտըգը պիւեիւք մուհասսէնաթ Թէսլիմ իթմէքտէ իմ։

Սէր Թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի
ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԷՆԻ ՊԱՇԱ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Գապը Ալի էվրագ օտասը խիւլաֆաի միւթէհայիզանընտան իզզ. Ալի պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Օտաի մէզքիւր խիւլաֆաի միւթէհայիզանընտան իզզ. Պէհա պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Գապը Ալի թէլէկրաֆ օտասը խիւլաֆասընտան իզզ. Մուսթաֆա էֆ.յէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մէքթուպիի Սատարէթ գալէմի խիւլաֆասընտան իզզ. Հաշիմ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Տիյարպէքիր վիլայէթի մուհասէպէ միւտիւրիյէթի իզզ. Մուսթաֆա Ասիմ էֆ.յէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մէքթուպիի Սատարէթ գալէմի խիւլաֆասընտան րիֆ. Նիյէբ պէյէ րիւթպէի սալիսէ,

Գապը Ալի էվրագ օտասը խիւլաֆասընտան րիֆ. Նասին էֆ.յէ րիւթպէի սալիսէ,

Էնգարէ վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը՝ Յինէի տաիրէի մալիյէ միւֆէթթիշի սապըգ իզզ. Մէհմէտ էֆէնտիյէ,

Վան վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը՝ միւլղա Գարասի վիլայէթի տէֆթէրտարը սապ. Րիֆաթ պէյէ,

Պիթլիս վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը՝ Թօգաթ սանճաղը մուհասէպէճիսի րիֆ. Զիհնի էֆ.յէ,

Մանասթըր վիլայէթինտէ Գըրչօվա գազասը գայմագամլըղը՝ Քէրէպինէ գայմագամը Ձէմալ պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Քէրէպինէ գազասը գայմագամլըղը՝ Ֆլօրինա գայմագամը Ալի Րիզա պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէտէ Ֆլօրինա գազասը գայմագամլըղը՝ Սթարվէ գայմագամը սապըգ Հըֆզի էֆ.յէ,

Հէքքեարի Նահիյէսի Մուսուլ մէրքէզ Նահիյի ֆագ. Մաարուֆ էֆ.յէ,

Մուսուլ մէրքէզ Նահիյէսի՝ Հէքքեարի վիլայէթի մէրքէզ նահիյէ սապըգ ֆագ. Եուսուֆ Սըրտտի էֆ.յէ,

Պրուսա վիլայէթինտէ Կէմլէյիք գազասը Նահիյէսի Թօշամէյին Նահիյէ սապըգ Ապտիւլ Հալիմ էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարէիլէյհասա Մուտանիա գազասը նահիյէսի Սէմավ Նահիյի սապըգ Հասան Լութֆի էֆ.յէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

∴

Ճէպը հիւմայուն միւթէրճիմլէրինտէն սապ. Հագգը վէ իզզ. Սալիտ պէյլէրէ Յինէի Օսմանի,

Մէքթուպիի Սատարէթ գալէմի խիւլաֆաի միւթէհայիզանընտան իզզ. Րաիֆ պէյէ թէպտիլէն 3ինէճիւ Մէճիտի,

Գալէմը մէզքիւր խիւլաֆասընտան Հիքմէթ պէյէ միւճէտտատէն 4ինճիւ Մէճիտի,

Իթալիա տէվլէթի մէշահիրը աթըպպասընտան վէ Մէճլիսը այանը ազասընտան տօգթ. Մ. Սէմոլայա 1ինճի րիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1890 ԱՊՐԻԼ 30 ՊԻԼԱՆՃՕՍԸ

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ	Օսմանլը լիր.	
Խազամ—Սէրմայէտէն հէնիւզ տէսգ օլունմամըշ խազամ. .	5,500,000	
Սանտըգ [Սթամպօլտա	606,286	29
[Շուպէլէրտէ	443,728	90
Սանտըգտա պուլունան ակճէ	5,666,421	80
Խազինէի հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի—Պանգանըն զիմմէթը	1,455,228	80
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Պանգանըն զիմմէթը .	3,551,545	65
Խազամ վէ էմթիա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ . .	1,622,342	78
Էմլաք վէ էշիա	80,115	52
Միւթէնէվվիա	60,043	74
	18,985,713	48

ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ	Օսմանլը լիր.	
Սէրմայէ	11,000,000	
Թէտավիւլտէ պուլունան պանգնօթլար [Սթամպօլտա . .	537,804	
[Շուպէլէրտէ . .		
Խօտէնէճէք գամպիօ	1,586,214	35
Խազինէի հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի—Մաթլուպաթ	»	
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ-Մաթլուպաթ	3,989,046	41
Մուայէն վաատէլի տէբօզիթօ	1,034,669	80
Իհթիյաթը միւխթէլիֆէ	350,730	59
Խօտէնէճէք Թէմէթթիւ	5,292	86
Միւթէնէվվիա	484,955	47
	18,985,713	48

Մէտիր
Լ. ԼԱ ՖԻՒԱՆԹ

Ասըլընա մութապըգ օլտուղը թաստիգ օլունուր։

Մէտիրը ումումի
ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹ

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ջու-սօ-էտա աթիտէքի ֆըգրալար ղըրիլզէ օգունմուշ տըր։

«Գալաթա Գուլը սօգաղընտա Ավսթրիա Թէպաասընտան Ավրամ Րալէսին միւթէսարրըֆ վէ մատամ Րաչէլին միւսթէճիրէ պուլընտըղը փաճիզէխանէտէ պու քէրրէ էէնի պիր տօլապ չէվրիլտիկի րիվայէթ օլընըյօր։ Մէզքիւր փաճիզէխանէյէ կիտէնլէրին քէմալը հիւրմէթ վէ րիայէթլէ արզալարընտան էլպիսէլէրի չըգարըլտըգտան սօնրա միւքէմմէլ պիր պօղչա տէրունինէ վազ իտիլէրէք օտանըն տօլապընա գօնըլըյօր, վէ տօլապըն անախթարը միւսաֆիրէ թէսլիմ օլընըյօր։

«Սապահլայըն միսաֆիր՝ էլինտէքի անախթար իլէ տօլապը աչըպ տէրունինտէ պուլընան էլպիսէսինի ալըյօր, վէ ֆագաթ պարա քէսէսի վէ սաաթ կիպի զիգըյմէթ էշեասընը պուլամայօր։ Քիմտէն շիւպհէ իտէճէյինի պիլմէյօր, չիւնքի անախթար քէնտիսինտէ տիր։

«Պու սըրգաթը ղարիպէնին սուրէթը վուգուը պէրվէճէնը աթի հիքեայէ օլընըյօր։

«Մէկէր տօլապ՝ էվլէրտէքի տէօնմէ տօլապա միւշապիհ պիր տօլապ իմիշ. Պինաէն միւսաֆիր՝ էսվապընը տօլապա գօր գօմազ, տօլապըն արգա թարաֆընտաքի գարուսը տէրհալ աչըլըպ, միւսաֆիրին էսվապը իչինտէ պուլընան զիգըյմէթ էշեասը ալընտըգտան սօնրա էսկի հալինէ պըրագըլըյօր իմիշ։

«Թահգիգաթը վագըայա նազարէն, պու քէրրէ մէզքիւր տօլապ զապըթաճա խաբէր ալընմըշ վէ պու տօլապը չէվիրէնլէր տէրտէսթ իտիլմիշ տիր»։

—Թէքիրտաղը Էրէքլիսինտէն Ստէրիէ եազըլըյօրլընա կէօրէ, Բումի օգոստոսըն 24ինճիւ կէճէսի Էրէքլիտէ տէնիզ քէնարընտա Եաճուպի միլլէթինտէն Մօիզ Նամ Թիւճճարըն գախիրէ մաղազասընըն եազըխանէ գարուսը գըրըլարագ իճի թօրպա տէրունինտէ 472 լիրա իլէ պիր թօրպա տէրունինտէ 5000 ղ. լըգ մէճիտիյէ սըրգաթ օլընմըշ իսէ տէ, մէմուրինը հիւքիւմէթ թարաֆընտան օլընան սայ ու ղայրէթ իւզէրինէ խըրսըզլար իճի սաաթ սօնրա տէրտէսթ օլընարագ վէ չալընան պարալար Թէմամըյլա մէյտանա չըգարըլլարագ թիւճճարը մումաիլէյհէ թէսլիմ օլընմըշ տըր։

Պու սըրգաթըն միւթէճասըրլարը օլան Տալյան Ուսմուսիլէ խարէմի գօլճուսը Մոհմոտ վէ խըզըլէօտէ հարտալմէրէլըտ խէլ Նէճիպ վէ Մէհմէտ Նամ քիմսէլէր օլուպ, մէրգուման՝ մէրքէզ սանճաղ օլան Թէքիրտաղընա կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Պահրիյէ Նէֆէրաթընտան իքէն պունտան պիր սէնէ գատար աղտէմ ֆիրար, վէ սաքէր էլպիսէսինի պիր պաշըպօզուգ էլպիսէսիլէ թէպտիլ իտէրէք, չունտա պունտա պէքճիլիք վէ գահվէճիլիք կիպի պազը իշլէր իլէ մէշղուլ օլտըգտան սօնրա հարամ քեօյինտէ իքի հայտուտ իլէ պիրլէշէրէք Պուրկազ եօլընտա պազը պաղչէվանլարը սօյմուշ վէ տիւկէր պազը սըրգաթլար իճրա իթմիշ օլան Օրտուլը Մուսթաֆա նամընտա պիր Թէրսանէլի՝ Էվվէլքի կիւն մահքէմէի ճինայէթտէ 3 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ տըր։

—Էվվէլքի սապահ էրքէն Գարթալտա պէհէրի 50-60 տիրհէմ աղըրլըղընտա տօլու եաղարագ բէք չօգ ճամլար գըրըլմըշ վէ էքինլէրէ տախի էրէ յիճէ խասարաթ վուգուա կէլմիշ տիր։

—Տէրսաատէթտէ պուլընան Իթալիա Թէպաասը միւթէպէրրանը թարաֆընտան Իթալիալը միւհէնտիս տօգթ. Սէմոլայա իգրամէն Պէյօղլընտա Պլիսպ Օրանթլաստա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընարագ, պունտա Իթալիա սէֆարէթի մաալհաթկիւզարը մարքի տը Պիզիօ իլէ ժէնէրալ գոնսօլօսը Մ. Գարգանօ վէ Պանգը Օսմանի մէմուրինինտէն պաղըլարը հազըր պուլընմըշ տըր։ Մարքի տը Պիզիօ՝ տօգթ. Սէմոլանըն, վէ մումայիլէյհ տախի Իթալիա գըրալընըն տէվամը աֆիյէթինէ պատէնուշ օլմուշլար տըր։ Իչպու զիյաֆէթ հագգընտա Իթալիա գըրալըյլա րէիսը վիւքէլասը Մ. Գրիսբիյէ թէլէկրաֆլար քէչիտէ օլընմըշ տըր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
Թէտավիի խուսուսի՝ իլէթը էֆրէնճիյէ, վէ ալէթը Թէնասիւլիյէ տաիր. Գալաթատա Քէօբրիւ պաշը նումէրօ 6

Տպարան Ն. Գրատուն Գ. Պաղտատլեան
—Փոքր Վալիտէ Խան թիւ 14. և. Թօրթա—
ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
Նոր Աշխարհագրութիւն Գ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ, Երրորդ Տպագրութիւն գին 7 ղրշ.
Անգլիերէն Քերականութիւն ի Հայ բարբառ. Գ. Ց. ՊԵՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ, Երրորդ Տպագրութիւն գին 4 ղրշ.
Գրաբարական Արդիականի Հայ Ե. ԱՂԱՅԵԱՆ, Երրորդ Տպագրութիւն գին 12 ղրշ.
Գրատան անձնական գրոց ցուցակը ձրի կը տրուի փափագողաց։

(26)

ՑԻՄԱՐ ՅԻՍՆԱՊԵՏԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

—Չի՛ պիտի գայ. ուրեմն վատ մ'է այդ մարդը, ըսաւ Պէրթիէ իր ոտքը գետնին զարնելով, և ոճրագործին խնդրած կենաց շնորհին վրայօք խորհուրդ հարցնելու ձեւով մը ծերունի յիմնապետին երեսը նայելով։

Ցամիէն՝ իր նախկին շփոթութեան ամպերը հալածելու կարող եղած էր այդ տագնապալի վայրկենին։

Աւազակին օձիքը թողուց։

—Ներկայ մարդասպանութեան փորձին համար տասն անգամ սպաննուելու արժանի ես. բայց խոստացանք արդէն այս ոճրիդ համար քու վատ անձդ խնայելու, եթէ ամեն բան ճշդիւ պատմես մեզ։

—Այո, ամենայն ճշդութեամբ պիտի պատմեմ ձեզ բոլոր եղածները, պարոններ, և պիտի տեսնէք որ իմ կեանքս շնորհելով ձեզի վնասակար բան մը ըրած չի պիտի ըլլաք։

—Ըսէ՛, շուտով խօսէ, ըսին Պէրթիէ և Ցամիէն երկուքը մէկանց վերջին ծայր անհամբերութեամբ։

—Այս առաւօտ տիկին Ֆրանսուազ զիս գտնելով, գիշերուան մութը կոխելէն ժամ մը յետոյ իրեն տունը գտնուելս և այս մասին ոսկէ մէկուն մը չըսելս ինձ պատուիրած էր։

Որոշեալ ժամուն հոն գացի։

Անժէլիք եւս տիկին Ֆրանսուազի հետ ինձ կ'սպասէր։

Գաղտնի խորհուրդ մը ունեցանք։

Ժամը տասին պիտի մենամարտէիք Եթիէնի հետ։

Ես ժամը ինննին հոս գարանի մտնելով ձեր գալստեան պիտի սպասէի, և մութին ձեր վրայ յարձակելով պիտի սպաննէի զձեզ, որպէս զի Եթիէն բոլորովին ազատ մնայ։

—Քեզի այս գործին մանրամասնութեանը վրայ խօսողը ո՞վ էր։

—Անժէլիքն էր։

—Անժէլի՞քն էր. Անժէլիք ի՞նքը, կը կըրկնէր խեղճ Պէրթիէ իրարու ետեւէ, վհուկին այն դուշակութիւնը միտքը բերելով, որ ըսած էր թէ Անժէլիք ինքը պիտի սպաննել տար իր սիրահարը։

—Այո, պարոն Պէրթիէ, այս մանրամասնութեանց վրայ աշխուժիւ ինձ հետ խօսողը Անժէլիքն էր, որնոր իմ կատարեալ հաւանութիւնս ստանալուն վրայ ձեռները իրար զարնելով այսպէս կաղաղակեր. «Ուրեմն ժամը տասին ամեն բան լմնցած է, և ես բոլորովին ազատ եմ անկից յետոյ»։

Պէրթիէ իր ձեռքը ա՛յնչափ սաստկութեամբ ճակտին զարկաւ որ, այդ ահագին հարուածին դէմ դնելու համար իրեն ճակտին պէս պարկեշտ գործաւորապետի մը տոկուն ճակատը պէտք էր։

—Ա՜հ, երբեք միքես չէի կրնար անցունել որ ցմահ ինձ հաւատարմութիւն երդուընցող արարած մը վատութեան այս աստիճանները խոնարհէր, աղաղակեց նա։

—Այսու ամենայնիւ ինչ որ ըսի ձեզ կատարելապէս ստոյգ է, պարոն Պէրթիէ. հիմա նորէն ժամացոյցնիդ նայեցէք։

Պէրթիէ ծռելով լապտերիկին լոյսովը իր ժամացոյցը քննեց։

—Ժամը տասին հինգ վայրկեան կայ, ըսաւ նա։

—Պարոն Եթիէն գոնէ հինգ վայրկեան առաջ հոս գտնուելու էր. բայց հոդ չէ, սպասեցէք ճիշդ որոշեալ պայմանաժամին, և եթէ մինչեւ այն ատեն ալ ձեր հակառակորդը երեւան չելնէ, յայնժամ կրնաք կատարելապէս համոզուիլ որ խօսքերուս մէջ ստութեան բառ մ'իսկ չի կայ։

Ասոր վրայ խորին լռութիւն մը տիրեց։

Պէրթիէ, մէկ ձեռքովը անծանօթ չարագործին օձիքը բռնած ատեն, միւս ձեռքովն ալ դանակին հետ միատեղ իր ժամացոյցը լապտերին լոյսին բռնած էր։

Անցաւ այդ սոսկալի հինգ վայրկեանն ալ. ժամը ճիշդ տասն էր և Եթիէնէն ամենեւին հետք մը չէր տեսնուեր։

—Հիմա բոլոր տարակոյսներնիդ փարատեցա՞ն։

—Այո, ճշմարիտը խօսեցար, պատասխանեցին Պէրթիէ և Ցամիէն։

—Բայց տակաւին պակասներ ալ ունիմ լրացնելիք. քսան հազար ֆրանք պիտի վճարուէր ինձ այս եղեռնագործութեան համար, և ես այդ գումարը առնելով Ամերիկա պիտի անցնէի, անոր մէկ անծանօթ անկիւնը իմ ոճրագործութեանս արդիւնքը վայելելու. հոն պիտի՞ անցունէի իմ կենացս մնացեալ մասը, առանց երբեք կրկին անգամ Եւրոպա ոտք կոխելու. պարոններ, այդ գումարին հինգ հազար ֆրանքը արդէն գրպանիս մէջ կը գտնուի, զոր ստացած եմ Անժէլիքի բուն իր փափուկ ձեռներէն։

—Իսկ մնացեալ տասնեւհինգ հազա՞րը, հարցուց Ցամիէն զայրագին։

—Մնացեալ տասն և հինգ հազա՛րը... այո, մնացեալ գումարը ըսել կուզէք... անիկա ալ... անիկա ալ...

—Շուտով ըսէ, պոռաց Ցամիէն այնպիսի ահարկու ձայնիւ, և դանակն ուղղելով վատ եղեռնագործին կոկորդին ա՛յնպիսի սպառնական եղանակաւ մը որ, չարագործ մարդը՝ իր վերջին վայրկեանը հնչած կարծելով բոլորովին այլայլեցաւ և դողալ սկսաւ։

—Ըսէ՛, շուտ ըսէ։

—Այո, պիտի ըսեմ, բարի ծերունի... բայց քանի որ իմ կեանքս կը շնորհէք ինձ, կը յուսամ որ այն վերջին հարստութիւնն ալ ինձ թողելու շնորհը կ'ընէք, պիտի երթամ դարձեալ Ամերիկայի անծանօթ մի անկիւնը պիտի կորսուիմ, մէկ մ'ալ Եւրոպա ոտք չի պիտի կոխեմ, և... իմ մնացեալ կեանքս պարկեշտօրէն պիտի վերջացնեմ։

—Բայց ըսէ նախ թէ այն արեան գինէ մնացեալ տասնեւհինգ հազար ֆրանքը ո՞ւր մնաց։

—Այո՛... այո՛... պիտի ըսեմ... գերեզմանատան մեծ դռնէն ներս մտցուած ատեն... քսան քայլ դէպի առաջ երթցուելով... Տըլապուշի չիրիմը կը գտնուի ճիշդ անկիւն մը դարձուած տեղը։

—Գիտեմ Տըլապուշի չիրիմը, ըսաւ Ցամիէն հաստատուն ձայնով մը, քանդակեալ մարմարինէ միապաղաղ չինուածք մը։

—Այո՛, ճիշդ անիկայ... վաղն առաւօտ խիստ կանուխէն... այսինքն գերեզմանատան դուռը բացուելուն պէս, սեւեր հագած կին մը պիտի գայ և ծնրադրէ այն մարմարինէ չիրմին առջեւ... Անժէլիքն է այն կինը... և չիրմի պատուանդանին և հողին մէջ տեղը գտնուող փոքրիկ բացուածքի մը մէջ պիտի տեղաւորէ... այն մնացեալ տասնեւհինգ հազար ֆրանքի դրամատոմսերը։

—Այդ գումարն քուկդ պիտի ըլլայ և ազատ պիտի ըլլաս Ամերիկա երթալու. այսչափը կը բաւէ, ըսաւ Պէրթիէ անհամբերութեամբ նորէն գետին զարնելով իր ոտքը։

—Ո՛չ, շնորհակալ եմ պարոն, յանձնուես շնորհակալ եմ ձեզ. ես ձեր պատուական կեանքին դաւաճանեցի, և դուք իմ կեանքս և միանգամայն ազատութիւնս և ձեր արեան գինը եղող հարստութիւնը կը պարգեւէք ինձ. ո՛չ, կերդնում որ այս աստիճան վեհանձնութեան մը ականատես վկայ ըլլալէս ետեւ, կատարելապէս պարկեշտ մարդ մը ըլլալու պիտի աշխատիմ։

—Լաւ է. ես ալ կատարելապէս կը հաւանիմ պարոն Պէրթիէի որոշման, ըսաւ Ցամիէն, սակայն աւելի զօրաւոր կերպիւ բռնելով ազատուելիք մարդուն օձիքը. իր կենաց դէմ գործած վատ դաւաճանութեանդ համար, իմ ազնիւ բարեկամս կատարելապէս կը ներէ քեզ. ադոր ըսելիք մը չունիմ. բայց ինձ հետ ալ հաշիւ մը ունիս, պարո՛ն Լըկէռէ։

—Ո՛չ, գիտէ՞ք իմ անունս։

—Մարդ մը, իր կինը գլխէ հանող վատը շուտով չի մոռնար։

—Բայց ո՞վ էք դուք։

—Ե՞ս, հը՛մ, կը յիշէ՞ք Պրիւքսէլի ոստիկանութեան յիմնապետ Ցամիէնը։

—Այո՛, այո, կը յիշեմ այդ անձը։

(Շարունակելի)

ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԳԻՇԵՐԵԱՑ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Վարժարանիս նոր շրջանը կ՚սկսի յառաջիկայ սեպտ. 3, երկուշաբթի օր։

Աշակերտուհեաց ընդունելութիւնք տեղի կ՚ունենան նոյն օրէն սկսեալ, իսկ դասախօսութիւնք կանոնաւոր կերպիւ կ՚սկսին ամսոյն 10ին երկուշաբթի։

Նոր աշակերտուհի տալ փափաքողք կր հրաւիրուին առաւօտներն ի վարժարան՝ ուր կը գտնուի

Հիմնադիր-Տնօրէն
Մ. Մեզպուրեան

21 օգոստ. 1890 Իւսկիւտար

6—4

ԱԶԴ

Վիէննական Մխիթարեանց ի Բանկալթի վարժարանը սեպտեմբեր 3ին առաւօտը ժամը կէսին (7½ին ըստ Եւրոպացւոց) պիտի բացուի և նոյն օրը դասախօսութիւնները պիտի սկսին։ Կը խնդրուի որ աշակերտներր ժամանակին ներկայանան, որպէսզի իրենց կարգը չը կորսնցնեն։ Այս հրատարակութիւնս առանձին հրաւիրատոմսի տեղ կը գործէ։

Հ. Նիկողայոս Ծ. Վ. Աւետեան
Լուէն

6—5

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Պ. Պ. ԳԱԼԸՊՃԵԱՆԻ

ԲԱՌԱԳԻՐՔ
ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ

Սոյն գործն որ հայ ուսանողաց զգալի թերին կր լրացնէ, կր պարունակէ շուրջ 20000 բառ. Արաբ. Պարս. և Թուրք. իւրաքանչիւրն իր հնչումովը հայ տառերով. գործին առաւելութիւններէն մին է գիրամաշելի գինն 15 ղրշ. փառակազմ, որով մէն մի աղքատիկ ուսանող կրնայ ունենալ հատ մը։

Առ նուազն 10 հատը գնող ունի 25 %. կը գտնուի հայ գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Գրաշարաց Ընկերութեան տպարան Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 52։

5—2

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 8 սեպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	96-7/8
Օսմ. էսհամը աչըլըը	19-1/4
» » գարանտը	19-7/16
» » Սէրի Ա	44 1/4
» » » Պ	25 3/4
» » » Ս	19-3/8
Օթօման 1871	99-
Օսմանլը Պանգասը	14 3/4
Ռուսյա իսթիգրազը	109 1/4
Մըսըր սաֆ. մութթահըտէ	98-
» իմթիյազլը	101-1/2
Ֆաւրա Սանիյէ Մըսըր	84-
Փօրթէկիզ իսթիգրազը	102 1/2
Պուլկար իսթիգրազը	
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-230

Բարիզ 8 սեպտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր.	96-50
» » 4½ %	106-60
Էշէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	19-52½
» » գարանտը	19-55
Մէրտուտէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	19-70
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	80 25
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	626-25
Գրէտի Լիօնէ	812 50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1317 50
Գօնթուար տ՚էսգօնթ	630-
Սիւվէյիշ գանալը	2428
Իթալյա էսհամը	96 77½
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	495-
Բուօրիէ Թիւրքի	-
Ֆունեան 3 % 1879	477 50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 8 սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի Փի.	-
Օսմանլը Ռէժի աքսիոնը	–

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աքշ. գաբ.	21-11
» » » էն եիւքսէք	21-11
» » » էն աշաղը	21-09
Պու սապահ աչըլըը գ. ք.	21-09
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	61-16
» » » էն եիւքսէք	62-08
» » » էն աշաղը գ. ք.	61-12
» » » աչըլըը	61-
Մըսըր մութթահըտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչըլըը	-
Սէրի Ա.	44-10
» Պ.	25-29
» Գ.	21-09
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	79-75
Աքչէ ֆարգը	6-
Ռէմօր Ղրշ.	-
Հէվալէօրգ »	37-1/2

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	9-26
Սթամպօլ պանգասը	7 05
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-
Թրամվայ	5-1/2

ԱՔՉԷԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղրշ. Բ.
Պէշլիք մէճիտիյէ ֆարգը	108-02
Մէթալիք »	100 20
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըք »	102 30
Ինկիլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունը	87-07
Բօլ	91-05
Գրէմից ալթունը	31-15
Գարաօն գամէթի	726

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

10) Լիք քեաղըտ	-
20) » »	13 30
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	13-30
10000)»	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	108-1/16
Բարիզ 3 այ վատէլի	23-35

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

—

(Նումերօ 40)

Ասաքիրը Շահանէ մուայյէնաթը իչին միւպայաա օլընաճագ իւչ եիւզ պին քիլէ ճէտիտ եումուշագ պուղտայըն աղօսթօսըն եիրմի աօգուզընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ, իթաարնա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։

4—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

—

(Նումերօ 41)

Էրզագ անպարը իչիւն միւպայաա օլընաճագ օժուզ պին գըյէտէն գըրգ պին գըյէյէ գատար նօհուտըն պէհէր գըյէսի գըրգ սէքիզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, աղօսթօսըն եիրմի սէքիզինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճաղը ճիհէթլէ, իթաարնա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։

3—2

Մահմուտ բաշաա 53 նումերօտա մուգիմ թաճիր Վիժալ Լէվինին իֆլասընա վէ մէսալիհը իֆլասիյէսինին նէզարէթի վէ րուիյէթ վէ թէսվիյէսի զըմնընտա Թիճարէթը Պահրիյէ մահքէմէսի ազասընտան ֆազ. հիքմէթ պէյ ժիւժ գօմիսէր վէ տավա վէքիլլէրինտէն Բուլուրի տէս էֆ. մուվագգաթ սինտիք թայինինէ վէ միւֆլիսը մէրգումըն մազգուրլըյա էչխասընըն թէմհիրի իլէ պէրապէր խանէսինտէ քէնտիսինէ վէ ֆամիլեասընա էլզէմ օլան էշեասըն թէֆրիգի իլէ քէնտիլէրինէ պու պապտէ իճրա մէմուրը թարաֆընտան թանզիմ օլընաճագ տէֆթէրին սէպթ վէ թահրիրինտէն սօնրա իմզա իթտիրիլէրէք թէսլիմի վէ պագը գալան էշեանըն պիր օտայա վազը իլէ թէմհիրինէ վէ քէնտուսինին հապս ու թէվգիֆինէ պու պապտէքի գարարըն մուվագգաթ իճրասընա մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէտէն գարար վէրիլտիկի իլան օլունուր։

Ժիւժ Գօմիսէր

Ֆի 27 աղօսթօս 1306

Պուլկար տաղը մատէնինին 306 սէնէսի հասըլաթընտան օլարագ մէվճուտ պուլընան պիր թագըմ 53637 տիրհէմ ճէտիտ 505 քիւսուր սիմը խալիս իլէ 309 տիրհէմ ճէտիտ 555 քիւսուր ալթունըն միւզայէտէսի պիլիճրա չէհրը հալը Ռումինին 30րնճը բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9 րատտէլէրինտէ գարար տատտէսի քէչիտէ օլընմագ վէ 24 սաաթ զարֆընտա 100տէ 3 զամմ գապուլ օլընըպ անտէն սօնրա զամմ գապուլ օլընմամագ վէ թէգարրուր իտէճէք էսմանը հէման նագտէն վէ տէֆաթէն վէ յիրմի Օսմանի 100 ղշ. ա օլարագ Օրման վէ Մէատին խարէճի ումումիյէսի վէզնէսինէ թէսլիմ օլընմագ իւզրէ մէզքիւր միւզայէտէյէ վազ օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ տէբօզիթօլարըյլա պէրապէր Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ խարճի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր։

27 աղօսթօս 306

Մանասթըր վիլայէթի տախիլինտէ վագը Էլպասան վէ Պէքլիշ վէ Կրամէթ գազալարը սալը հալը գէյթուն էօշրիւ՝ թըշրինը էվվէլըն 20ինճի կիւնիւ գարարը վէրիլմէք իւզրէ մահալլինճէ իլլուլըն 10ընճը կիւնիւ միւզայէտէյէ չըգարըլաճաղընտան, էօշրը մէզքիւրէ թալիպ օլանլարըն՝ մահալլինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Ռուսումաթ խարէճի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

27 աղօսթօս 306

Խուտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ վագը Նէնիշէհիր գազասընա թապի Իզնիգ նահիյէսինին 306 վէ 307 սէնէլէրի գէյթուն աշարը սէնէթէյն օլարագ իլլուլըն 20ինճի գատար միւզայէտէյէ մահալլինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ օլընտուղընտան, պունա թալիպ օլանլարըն վէ չէրախըթը միւզայէտէսինէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մահալլինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Ռուսումաթ խարէճի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

18 աղօսթօս 306

5—4

ՍԸՀՀԻԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
ՍՈՒ ՎԷ ԿԱԶ ԹԷՎԶԻ ՈՒ ԹԱԳՍԻՄԻՆԷ
ՄԱԽՍՈՒՍ ԹԷՇԷՊՊԻՒՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻ
Ժ. ՏԱԼՄԱՍ ՎԷ ԿՕՄԲԱՆԵԱՍԸ

Խանէլէրին հավասընը տէրհալ գաւաիտէ սըհհիյէյէ մուվաֆըգ պիր հալէ գօյմագ։

Տէօքմէ, չինիլի տէօքմէ վէ ճամ պօրուլար.—Հէր չէքլ վէ էօլչիւտէ սու ըլըմպարը.—Ավլու ըլըմպարը.—Օտալարտա թէճտիտը հավայա մախսուս ֆանըլէր թավանլար օլընան վէ պիր նէվի վիտալը րիւզկեար ալէթլէրի.—Հէր չէքլ վէ ուսուլտէ ըլըմպը էյրէթի ապտէսխանէլէր.—Ալաթուրգա ապտէսխանէլէրէ մախսուս թագըմլար վէ զայրիֆիւմ.—Չինիօ թագըմլարը.—Ջօթէ թագըմլարը.—Պուրզունիլը թագըմլար.—Բլանլար վէ խարթալար.—Կէօթիւրիւ։

ԽՅԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

1306 սէնէսի մայիս հազիրանըն 18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն իլանը ախէրէ գատար Մարմարա տախիլինտէ բօսթա խտէն Իտարէի Մախսուսէ վափօրլարընըն վագթը հարէքէթլէրի։

ԻԶՄԻՏ ԹԱՐԻՖԻ

Բազարտան մաատա հէր կիւն սաաթ 2տէ Սիրքէճի իսքէլէսինտէն վափօր հարէքէթլէ Գարթալ, Տուզլա, Գարամիւրսէլ վէ Տէյիրմէնտէրէ, Հէրսէք, Գօնճա, Սէյմէն իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Իզմիտէ ազիմէթ, վէ էյնի եօլտա մէզքիւր իսքէլէլէրէ ուղրայարագ քէօրփիւյէ աւտէթ իտէր։

ՄՈՒՏԱՆԻԱ ԹԱՐԻՖԻ

Ջումա, բազար վէ սալը կիւնլէրի սաաթ 3տէ Լիման տախիլէսի բէրլէհի շամանտընըն պիր վափօր հարէքէթ իլէ Մուտանիա կիտէր։ Տէրսաաատէթէ աւտէթ կիւնլէրի բէնճ. բազար վէ սալը կիւնլէրի տիր։

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԹԱՐԻՖԻ

Ջումա էրթէսի, բ. էրթէսի, վէ չարշ. կիւնլէրի սաաթ 11տէ Լիման տախիլէսի բէրլէհի շամանտընըն պիր վափօր բէգէթլէ Էրէկլի ուղրայարագ Պանտըրմա կիտէր։ Տէրսաաատէթէ աւտէթ կիւնլէրի ճ. էրթէսի, սալը վէ բէնճշէնպիհ տիր։

ԹԷՔԻՐՏԱՂ ԹԱՐԻՖԻ

Ջումա էրթէսի վէ սալը վէ բէնճ. կիւնլէրի սաաթ 2տէ Սիրքէճի իսքէլէսինտէն պիր վափօր հարէքէթլէ Պիւյիւքչէքմէճէ, Սիլիվրի վէ Էրէկլիյէ ուղրայարագ Թէքիրտաղընա ազիմէթ իտէր, վէ բազար էրթէսի, չարշէնպիհ վէ ճումա կիւնլէրի մէզքիւր իսքէլէլէրէ ուղրայարագ Թէքիրտաղընտան Տէրսաաատէթէ աւտէթ իտէր։

ԳԱՐԱՊԻԿԱ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար էրթէսի վէ բէնճշէնպիհ աքշամլարը սաաթ 11տէ Սիրքէճի իսքէլէսինտէն պիր վափօր հարէքէթլէ Թէքիրտաղ, Կանօս, Խօրա, Միւրէֆթէ, Շարքէօյ, Գալիպօլի, Լափսէքի, Չարտագ, Կէմիքլի իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Գարապիկա ազիմէթ, վէ չարշէնպիհ վէ ճ. էրթէսի աքշամլարը հարէքէթլէ Բաշա-Լիմանը, Չարտագ, Լափսէքի, Գալիպօլի, Միւրէֆթէ, Խօրա վէ Կանօս իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ Թէքիրտաղընա վէ մէզքիւրտէն տախի գըլագ իլէ բէնճշէնպիհ վէ բազար աքշամլարը Տէրսաաատէթէ աւտէթ իտէր։

ԼԱ ՔԷՍ
ՀԱՐԻԳԷ ԳԱՐՇԸ
ՖՐԱՆՍԸԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ
ԹԸԼԷՄԻՆԱԹ ՊԷՏԷԼԻ
50,000,000 ՖՐԱՆԳ

Ումում մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ աճէնթէսի
ՌԻՒԶԱՆԴ ՇԷՀԻՐԼԵԱՆ

Տէրսաաատէթտէ Պաղչէ-Գափուսընտա Եօրկիատիս խանընտա Ն. 1

ԹԷՑԻՎԱԻՑԷ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաաատէթլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիյա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը։

Պալտէնէլլի գաբտանըն թահթը գումանտասընտա Պէհէրա նամ վափօր 1500 թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա սեպտեմբերին 10ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաաատէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՑԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ ալընըրսա, թէնզիլը ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունուր։

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագը մը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէթճի գատըն վար տըր։

Իրնէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷտէն հէր չարշէնպիհ սապահըը հարէքէթ իտէն Պէրիյէթիւշ Շամ վափօրլարը տօղրու ԵԱՖԱ,յա հարէքէթ իտուպ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹՕՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար։

Բօսթաի մէզքիւրըն Պըրմըզը տէնիզէ իշլէյէն վափօրլարը՝ հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիզ բօսթասընըն մուվասալէթինտէն սօնրա Օտէսսայէ հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Մասաուա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար։

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ նագլիյէսի իչին Սթամպօլտա Եմին Էօնիւնտէ Քէօրբիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գայն Խանի մէզքիւրըն աճէնթէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Իչպու աճէնթէյէ պէտէլի Մըսըրըն պիլճիւմլէ բօսթա խանէլէրինտէ թէտատիւյէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտա-Բօսթ] տախի իթա իտէր։

Հէր սընըֆ եօլճու իչիւն Պէ յօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումերօյու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուգ վէ էվլատը աճէնթէլիգընտա միւրաճաաթ օլընա։

ՊԷՕՑԻՒՔ ԷՃԶԱ ՏԷՊՕԶԻԹՕՍԸ

ԱԼԷՔԵԱՆ

—

Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւթէահհիտի

Պաղչէ-Գափուսընտա
Ճէլալ պէյ խանը ալթընտա Ն. 2

Միւթէպէր միւշթէրիլէրիմին թալէպ վէ արզուսը մուճիպինճէ, պու քերրէ մէզքիւր մաղազամտա հէր նէվի ֆօթօկրաֆ լէվազըմաթընտա մախսուս պիր շիւպէ թէսիս իթմիշ օլտուղըմտան, միւշթէրիլէր՝ կէրէք նէֆասէթը էմթիաա վէ կէրէք էհվէնիյէթը ֆիյաթճա մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագլար տըր։ Մաղազամտա էմթիաաի մէզքիւրէտէն օլարագ Մօնգօլֆիէնին վէ Ֆալլէրին գուրու բլագլարը մէվճուտ օլուպ, պունլար Վիէննա վէ Բարիզ սէրգիսի ումումիյէլէրինտէն ալտըղը ալթըն վէ կիւմիւշ մետալյալարա նաիլ օլտուգլարը կիպի, Տէրսաաատէթտէ պուլընան պիլճիւմլէ բլագլարտան ալէա օլտուգլարը տա չէհրիւմէ իլէ թաստիգ իթմիշլէր տիր։ Մաղազամ մէզքիւրտէ քէզա ֆօթօկրաֆճա մախսուս օլարագ, «օպժէքթիֆ», «չամպր նուար» վէ «գարթօն», յի ճինս «ալպիւմին» քեաղըտլարը, «բօրսէլէն»տէն, պիլլօրտան վէ սէրթ մուգավվատան «քիւվէթ»լէր, «ժանիէզիւմ» ֆէնէրլէր վէ ռէնկլի ֆէնէրլէր վէ «շասի»լէր վէ հէր նէվի էճզա մէվճուտ տըր։

Տէրսաաատէթ վէ թաշրա ֆօթօկրաֆճըլարը Ֆալլէրին բլագլէրընըն թէճրիւպէսինէ իւմթիպըլէրինտէ, նիւմունէ իչիւն մէճճանէն պէռ իլէ պիրզաթ թէճրիւպէ իտէպիլիրլէր։

Տէրսաաատէթ վէ Շարգի Ռումէլի իչիւն եալընըզ պէնիմ մաղազամ Ֆալլէր վէ Մօնգօլֆիէն բլագլարընըն մէրքէզի տիր։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՃԱՌԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիթով կիր և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղէ բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Սթամպօլ աճէնթէսի Համմէր վէ Հիրցէլ

ՌՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՇԻՒՐՇԻՒ ԳԱԼՏԸՐԸՄԸ 80 ՆՈՒՄԵՐՕՍԸ

ՖԻԶԻՔ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷՍԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ էդէվաթ մէվճուտ տըր։

Էզճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ միւշամմա մըխթէլիֆ, գասըգ պաղլարը, էնվաի շիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարոմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր։

Մ. Ռօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըրաբբըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրիզօհտէ իտէր։

ՎԻՅԷՆՆԱՏԱ ՏԱՄՊՕՆԱԱՄՍԷՏԻ ԷՃԶԱՃԸ ԱԼՕԻԶ ՄԷՐԹԸՆԸՆ

ԳԱՐԼՍՊԱՏ ՀԱՊԼԱՐԸ

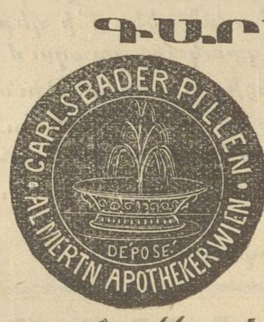

Al. Mertin

Մէշհուր Գարլ Վօգլիտ գայնըճէ, վիւճուտը ինսանըն ալէթլէրի տայիմա նաֆագայա միւհթաճ օլուպ, իշպու նաֆագա սայէսինտէ վիւճուտըն էսքիյէն եէրլէրի թազէլէնիր վէ իքի թարաֆտան աչըգ պիր պօրճ, եանի պագըրսագլար պու իչի կէօրիւր։ Հազմ, եանի նաֆագալարըն գարնտա թուզլար օլտուղը թէպտիլը, սըրֆ պիր քիմեվի մուամէլէ օլուպ, պու հալ վիւճուտըն տիշարըսընտա տա վագը օլընճա, իրնէ հազմ նէթիճէլէրի հասըլ օլուր։

Նաֆագա տիշլէրլէ էզիլիպ թիւքիւրիւքլէ գարըշտըգտան սօնրա միտէ վէ պագըրսագլարա կիտէր, վէ օրատա միւխթէլիֆ եաղլէրլէ պիրլէշիպ հալլ օլունտուգտան սօնրա պալղամ տէրիսինտէն սըզըլըր վէ հազմ թէքմիլ օլտուգտան սօնրա ֆայտէսիզ օլան մատտէլէր տիշարը չըգար։

Հազմ նիզամընտա պուլընըր իսէ, պալէատէ զիքր օլունան էմիր թէպտիլ տախի նիզամընտա, վէ սըհհաթ ու աֆիյէթ՝ եօլունտա օլուր։ Հազմ մուամէլէսի պիր ազ պօզուլտըգտա, վիւճուտըն մուհթաճ օլտուղը շէյլէր տէ վիւճուտա վէրիլէմէզ, վէ սըհհաթտէ պօզուլըգ հասըլ օլուր։

Պու պօզուգլըգլարըն էն պէօյիւկի՝ թըգանմագ մարազը օլուպ, պունա մալիւմաթլը սաամ կար պիլէ վէ պախուսուս գատընլար չօգլուգ տիգգաթ իթմէզլէր, վէ լաքին տուչարընտըգլարը էզա ու պէօյլէ ֆարտէսիզ մատտէլէրին տիշարը չըգմայըպ թըգանմասընտան՝ աղըր խասթալըգլար իլէրի կէլիր, վէ տէրագապ էօնիւնիւ ալմագ լազըմ տըր։ Պու հալին մուճիպ օլտուղը խասթալըգլար էվվէլա վիւճուտտա պիր աղըրլըգ վէ ալթ գարընտա պիր շիշկինլիք վէ պիւզուլմէ հասըլ օլունմասըլա թէպտիլ իտուպ, կէյիլէն րուպալար տարընթը վէրիր վէ իշթահ աղալըր։ Չօգ տէֆա տա պաշ աղրըսը, ույգուսըզլըգ, մալիխուլեա, իթիթիգլիք. իչ պէօյլէնլէքի վէ սաիրէ կէլիր։ Էկէր թըգանմագլըգ, եանի ամէլ իթմէմէք՝ ուզուն սիւրէր վէ եախօտ չօգ տէֆա վուգու պուլուր իսէ, ալթ գարընը շիշկինլիքի էօյլէ պիր մէրթէպէյէ կէլիր քի, կիւճ սօլուգ ալընըպ վէրիլիր, սանքի վիւճուտէ չարպընթըլըը կէլիր. պիր ազ սօնրա պաղըրսագլարըն տամարլարը շիշէր, [գասըգլարտա բասըր խասթալըղը բէյտա օլուր], «իւքիա» տընըլընտա աղըր, վիւճուտըն աչաղը ուճլարընտա քէօթիւրիւմլիք, վէ Էօտիւն թաքիպ օլունմասընտան սարըլըգ բէյտա օլուր։ Ամէլ իթմէմէնին էօնիւ ալընմայընճա, պաղըրսագլար տօլուպ ինսան գուսար վէ պունա միւմասիլ խասթալըգլարա տուչար օլուր. եախօտ թօզլանան շէյլէրտէն հարարէթ վէ շիշկինլիք կէլիպ, պու հալ տէվամ իտինճէ պաղըրսագլար տէլինիր վէ նիհայէթ էօլիւմ հէթիճէ։

Բէզլիք վէ թըգանմագլըղը քեամիլէն տէֆ իթմէք իչիւն էլհալէթ ուհազինհի ֆէննէ մուվաֆըգ չարէի եէգեանէ՝ Ալօիզ Մէրթինին Գարլսպատ հապլարը օլուպ, պու հապլարըն թէրթիպը, բարամէ չօգ էմէք վէ գահմէթլէ վիւճուտա կէլտի, վէ պունտան մաատա մէզքիւր հապլարըն թէրքիպ ու մէշհուրէնին մուավէնէթիյլէ շիմտիքի հալի քեսպ իթտի։ Պու իլաճ էն էյի վէ էհվէն վէ խասթալարա էն եարար եարար պիր իլաճ տըր։

Պու հապլարըն իսթիմալը գոլայ, տայմա թարիֆնամէյէ տիգգաթ իթմէլի։ Պէօյիւք ատամլար՝ եա եաթմազա կիրմէտէն էվվէլ, եա աքշամ թաամընտան 2 սաաթ սօնրա վէ եախօտ սապահ գահվալթըլընտան պիր սաաթ էվվէլ իքի հապ ալմալը տըրլար. էկէր պու՝ ֆայտէ իթմէզ իսէ իւչ տանէ, վէ չօգ կէլիրսէ պիր տանէ ալմալը տըր։ Չօգ տէֆա տա իքի կիւնտէ պիր հապ ալընսա քեաֆի տըր. Ենտէն 12 եաշընա գատար օլան չօճուգլարա պիր հապ քիֆայէթ իտէր։

Գարլսպատ հապլարը մէմալիքի վէ մէմալիքը էճնէպիյէնին պիլճիւմլէ էճզախանէլէրինտէ պուլունըր։ Գութուլարըն իւզէրինտէքի պագ քեաղըտընտաքի «Ա. Մէրթին» իմզասընա տիգգաթ իթմէլի։ Պիլճիւմլէ էյի էճզախանէ վէ տէբօզիթօլարտա բէրաքէնտէ սաթըլըր։ Պէօյիւք տէբօզիթօլար՝ Տէրսաաատէթտէ Մ. Վիտմանըն խանընտա, Սէլանիքտէ Լօթէլ պապա օղուլտա վէ Իգմիրտէ Հէլլէր վէ տ՚Անտրիա խանընտա պուլընըր։

Պէհէր գութուսունըն ֆիյաթը 1 ֆրանգ 25 սանթիմ տըր։

ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹԸ
ԱՃԻՄԷԼԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Բէրունըն գօզա աղաճընտան մուխրէճ ՄԱՐԻԱՆԻ ՇԱՐԱՊԸ՝ միւճտատտա էն գիյմաթլը գուվվէթ վէրիճի (թօնիք) պիր մուալիճէ օլուպ, սէս տընըրլարընա, վէ հազմ վէ նէֆէս ալէթլէրինէ տախի խայլիտէն խայր հայալ վէ գուվվէթ վէրիր։ Մէզքիւր շարապ՝ գընագընա կիպի հարարէթ վէրմէյիպ, գանսըզլըղա կիրիֆթար օլան իւսանլարը տա էն ալէաալը օլտուղընտան, գընագընա միւրէճճահ տըր։ Իչիմի թաթլը օլտուղընտան, սուֆրալարտա տախի շարապ եէրինէ գուլլանըլմագա պաշլանմըշ վէ պէօյլէճէ հօշ պիր սուրէթտէ միւճտատտա գուվվէթ վէ սըհհաթ վէրմէքտէ պուլունմըշ տըր։ Բէզգալիք պու շարապ՝ էրքէքլէրին իգթիտարսըզլըղընը տէֆ իթտիկի կիպի, էն զայիֆ ատամլարա տախի կէնճլիք գուվվէթի վէրիր։

Պու շարապըն մաղազէսի՝ Բարիզտէ Պոլվար Հօսմանտա 41 նումերօտա էն էվվէլ հէր քէսին գուլլանըլապիլէճէյի պիր հալէ գօյան Մարիանի էճզախանէսի օլուպ, Թիւրքիյա իչիւն աճէնթէի ումումիսի տէ Տէրսաաատէթտէ Գանթիւք Պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի։

ԱՆՕՆԻՄ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊՈՒԶ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 110,000 ՕՍՄԱՆԼԸ ԼԻՐԱՍԸ

ՖԱԲՐԻԳԱՍԸ ՍԹԷՆԻԱՏԱ

Տէբօյը քէպիրի, Մօհսանէտէ վագը Սիթէ Ֆրանսէզ տախիլինտէ Նօ. 146

ՊՈՒԶ ՖԻՐՈՒԽԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ՏԷՊՕԼԱՐ

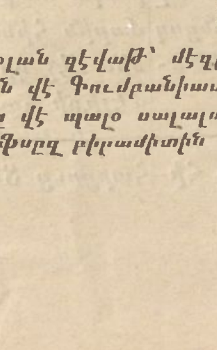

Պէյօղլունտա. Լինարտի սօգաղընտա, Պալըգ-Բազարընտա, Թագսիմտէ, Գասըմ-Բաշատա, Խասգէօյտէ։
Գալաթատա. Միլլէթ խանընտա, Թօբխանէտէ, Գուլէ-Գափուսընտա։
Սթամպօլտա. Պաղչէ-Գափուսընտա, Թաշ խանընտա, Սիրքէճիտէ, Սուլթան-Պայազիտտէ, Շահզատէ-Պաշընտա, Աք-Սէրայտա, Սուլթան-Մէհմէտտէ, Ունգափանընտա, Ֆէնէրտէ, Գում-Գափուտա, Վլանկատա, Սամաթիյատէ վէ Այ-Սթէֆանօստա։
Պալէատէ կէօսթէրիլէն մահալլէրտէն մաատա, մէզքիւր Շիրքէթին արապալարը սաիր հէր մահալտէն կէչէճէք տիր։

Բօղազ իչինին Ռումէլի ճիհէթի. Պէշիքթաշտա, Արնավուտքէօյիւնտէ, Ռումէլի-Հիսարընտա, Պոյաճըքէօյիւնտէ, Եէնիքէօյտէ, Թարապիատա վէ Պէօյիւքտէրէտէ։
Բօղազ իչինին Անատօլու ճիհէթի. Իւսկիւտարտա։
Պալէատէ իշարէթ օլունմայան քէօյլէրէ տախի մէզքիւր Շիրքէթին սանտալը հէր սապահ վէ աքշամ ուղրայաճագ տըր։
Ատալար Մարմարա. Հայտար-Բաշատա, Գատըքէօյտէ, Մօտատա, Էրէնքէօյիւնտէ, Մալթէփէտէ, Գարթալտա, Բէնտիքտէ վէ Ատալարտա։

Ապօնէման պիլէթի իշթիրա իթմէք արզուսընտա օլան զէվաթ՝ մէզքիւր Շիրքէթին Մօհսանէտէ վագը Սիթէ Ֆրանսէզտէքի 146 նումերօյը Տէբօյը Քէպիրինէ, էգօնօմիգ Գօօբէրաթիվ Սօսիէթի Լիմիթէտ Սթէֆինսօն վէ Գումբանիասընա, վէ Պուզ տէբօլարընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
Իչպու Շիրքէթ, եէմէք սուֆրալարընը, սալօնլարը վէ պալօ սալօնլարընը թէզյին իթմէք իչիւն պուզտան բիրամիտլէր իմալ իտէր։
Շիֆաֆ բիրամիտին ֆիյաթը 1½ լիրա.—Շիֆաֆսըզ բիրամիտին ֆիյաթը 1 լիրա։